

VINERI 28 APRILIE 2000 ANUL III [L] NR. 17

FOAIA românească

SĂPTĂMÎNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

„Le transmit românilor din Ungaria cele mai alese gânduri de prețuire, de sănătate și de doriri ca Sfintele Paști să-i aște cu sufletele curate și împăcate cu Dumnezeu, spre a primi cu vrednicie bucuria Învierii din morți a Domnului nostru Iisus Hristos! Voi, care trăiți din naștere pe pământul ospitalier al Ungariei, bucurați-vă împreună cu noi de ziua Mântuitorului. Hristos a înviat!”

Teoctist
† Teoctist

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

CALENDAR ORTODOX

- 1 mai, luni – (†) Sfintele Paști; Sf. Prooroc Ieremia; Cuv. Eftimie, Ignațiu și Acachie
2 mai, marți – (†) Sfintele Paști; Aducerea moaștelor Sfântului Ierarh Atanasie cel Mare
3 mai, miercuri – Sf. Mc. Timotei, Mavra, Diodor și Rodopian; Cuv. Teodosie de la Lavra Pecersca
4 mai, joi – Cuv. Mc. Pelaghia; Cuv. Valerian
5 mai, vineri – Sf. Mare Mc. Irina; Sf. Mc. Neofit și Gaian
6 mai, sîmbătă – Sf. și Deptul Iov, mult răbdătorul; Cuv. Mamant, Pahomie și Ilarion
7 mai, duminică – Arătarea semnelor Sfinței Cruci la Ierusalim; Sf. Mc. Acachie, Codrat, Rufin și Maxim Duminica a II-a după Paști (a Sf. Ap. Toma)

AGENDĂ

1 mai

1896 – s-a născut, la București, *Mihail Ralea*, filosof, psiholog, sociolog, estetician, critic literar. A fost una dintre acele personalități complexe, care au contribuit în prima jumătate a acestui secol la așezarea gândirii științifice românești pe baze moderne.

1900 – s-a stins din viață *Munkácsy Mihály*, pictor maghiar.

2 mai

1519 – s-a stins din viață *Leonardo da Vinci*, pictor, sculptor, inginer și arhitect al renașterii.

3 mai

Ziua internațională a Libertății Presei
1806 – s-a stins din viață, la Buda, *Samuil Micu-Clain*, istoric, lingvist, profesor român.

4 mai

1955 – s-a stins din viață, la Paris, *George Enescu*, compozitor, violonist, pianist, dirijor și pedagog român. Enescu este cel mai mare muzician român, personalitate artistică proeminentă a secolului XX.

5 mai

1949 – a avut loc semnarea *Tratatului de la Londra*, prin care se institua Consiliul Europei.

6 mai

1938 – moare la Ciucea, *Octavian Goga*. A fost unul dintre cei mai mari poeți români moderni, supranumit „poet al pătimirii noastre” pentru tonul profetic, tragic. Autorul *Olului* și al *Clăcașilor* se înscrie printre cei mai mari poeți români ai setei de dreptate socială.

7 mai

1553 – *Nicolaus Olahus* este ales arhiepiscop de Strigonia (Esztergom), mitropolit primat al Ungariei.

1833 – s-a născut, la Hamburg, *Johannes Brahms*, compozitor, pianist și dirijor german. Unul dintre cei mai de seamă muzicieni ai celei de a doua jumătăți a secolului al XIX-lea, Brahms apare totodată ca unul dintre ultimii mari romantici germani.

1937 – s-a stins din viață *George Topîrceanu*, remarcabil poet, membru corespondent al Academiei Române.

Din noaptea Învierii, românii de pretutindeni pot urmări programele
ProTv Internațional

ProTv Internațional – noul post de televiziune pentru românii de pretutindeni care emite începând din Noaptea Învierii (29 aprilie) își propune să fie puntea de legătură pe care o păstrează diaspora cu țara-mamă. ProTv Internațional va aduce tuturor românilor, noutăți politice, socio-economice și culturale, talk-show-uri precum și programe de divertisment. Din programele ProTv Internațional nu vor lipsi muzica populară, întâlniri cu personalități marcante ale vieții culturale românești precum și emisiunile pentru copii.

Astfel, românii care trăiesc în afara granițelor României vor putea urmări zilnic cea mai importantă emisiune de știri din țară la ora 21.00 GMT, după care urmează de luni pînă vineri, începînd cu ora 22.00 GMT, *Chestiunea zilei*, cel mai tare show de divertisment cu public din România. *Bună dimineața, ProTv e al tău!*, cel mai complex magazin matinal de televiziune din România va putea fi vizionat începînd cu ora 04.00 GMT.

O emisiune care va trezi cu siguranță interesul tuturor este *Acasă la români*, o emisiune de folclor autentic în care telespectatorii vor putea asculta doine, balade dar și muzică de petrecere și romanțe. În fiecare week-end sînt programate emisiuni îndrăgite de publicul din România, cum ar fi *Vacanța Mare*, *Profeții despre trecut*, *Acasă la bunica*, *Promotor*, *Echipa mobilă*. Iubitorii fotbalului românesc vor putea urmări ultima parte a campionatului românesc, *Divizia A Ursus*, în fiecare sîmbătă și duminică începînd cu ora 21.30.

Programul zilnic al acestui nou post românesc de televiziune este de 10 ore. ProTv Internațional își începe emisiunea la ora 21.00 GMT și se încheie la ora 8.00 GMT.

Orice amănunte suplimentare privind programul, precum și datele tehnice referitoare la emisiunea acestui nou post de televiziune vor putea fi găsite pe adresa de Internet: www.protvintl.ro.

Orarul slujbelor
ortodoxe de duminică,
7 mai 2000

Aletea – ora 9.00 – pr. Alexandru Șereș
Apateu – ora 11.00 – pr. Origen Sabău
Bătania – ora 10.00 – pr. Ilie Ciocan
Bichișciaba – ora 9.00 – pr. Teodor Marc
Budapesta – ora 10.00 – pr. Marius Maghiaru
Catedrala din Giula – ora 10.00 – P.S. Sofronie, pr. vicar Pavel Ardelean
Cenadul Unguresc – ora 9.30 – pr. Aurel Becan
Chitighaz – ora 9.30 – pr. Florin Olteanu
Darvaș – ora 11.00 – pr. Cosmin Pop
Giula II. – ora 8.30 – pr. Petru Pușcaș
Micherechi – ora 9.00 – pr. Ioan Bun
Otlaca-Pustă – ora 8.30 – pr. Teodor Rocsin
Săcal – ora 9.00 – pr. Origen Sabău
Vecherd – ora 9.00 – pr. Cosmin Pop

Programul Adunării „Oastea Domnului”
din Micherechi

Duminică, ora 17.00 – program religios
Marți, ora 18.00 – oră de rugăciune

Programul de duminică al Bisericii baptiste

Cenadul Unguresc – ora 9.30 și 14.00 – serviciu divin
Chitighaz – ora 9.00 – oră de rugăciune
ora 10.00 și 15.00 – serviciu divin
Micherechi – ora 9.00 – oră de rugăciune
ora 10.00 și 17.00 – serviciu divin

Abonați-vă
la „Foaia
românească”!

Revista românilor din Ungaria apare de acum înainte într-un nou format, cu un conținut mai bogat. Sperăm că și numărul de față va însemna o garanție că redacția revistei se străduiește să le ofere cititorilor săi ceea ce este cel mai bun, atât în cantitate cît și în calitate.

Dacă sînteți deja abonatul nostru, vă mulțumim pentru staționarea cu care vă legați de „Foaia românească”. Citiți-ne și în viitor!

Dacă însă încă nu sînteți abonat, dorim să vă atragem spre această singură publicație săptămînală în limba română, prin acordarea unor premii valoroase.

Cei care vor lega cu noi un contract de abonare în cursul lunii mai, vor putea participa la acest concurs. Bineînțeles, și cititorii noștri mai vechi vor putea intra în acest joc.

Deci, nu aveți altceva de făcut, decît să vă abonați și să ne citiți!

Teodor Gurzău
(1923–2000)

Cu inima tristă ne-am luat rămas bun de la Teodor Gurzău (bace Toader a Lupului) din Micherechi care, din mila lui Dumnezeu, ne-a părăsit la 24 aprilie 2000, la vîrsta de 77 de ani. În ziua de 25 aprilie l-am petrecut pe ultimul drum pe cel mai bătrîn abonat din sat.

Bunul Dumnezeu să-i dea odihnă veșnică!

(Gheorghe Dulău)

Fundația Culturală Română, după 10 ani

Fundația Culturală Română, prestigioasă instituție care i se datorează atât cunoașterea valorilor culturale românești în lume, cât și revenirea personalităților culturale și științifice românești din diaspora în librăriile, pe scenele și în sălile de conferințe din România. Această instituție a împlinit în miezul acestei luni 10 ani de existență.

Sub emblema „Cită cultură, atîta libertate”, cu o echipă de profesioniști inimoși condusă de academicianul *Augustin Buzura*, Fundația și-a impus prestigiul și între instituțiile – „surori” din lume. La fel, Editura Fundației Culturale Române se află, prin seriile și colecțiile sale, în topul cititorilor din România, dar s-a făcut remarcată și la târgurile și saloanele internaționale de carte. (În Duminica Floriilor și această editură a expus numeroase volume la Festivalul internațional al cărții din Budapesta.)

La manifestările de la București, dedicate aniversării, au fost invitați mulți români din lume, în primul rînd din Statele Unite, dar au fost reprezentați și românii de lîngă granițele României. Programul de trei zile a început joi, la 20 aprilie, cu vernisarea expoziției celebrei pictorițe *Alexandra Nechita*. Fetița de 15 ani este cunoscută în Statele Unite (unde trăiește azi) ca „micuța Picasso”. Lucrările ei au putut fi vizionate în sălile Palatului Cotroceni pînă în data de 26 aprilie, după care picturile renumite vor fi expuse în Muzeul de Artă din Cluj, în perioada 3 – 14 mai 2000. La serba-

rea de deschidere, președintele *Emil Constantinescu* a spus că aceste lucrări, prin culorile violente și prin abstractizarea lor prezintă cultura veche românească din lume. Tînăra artistă a fost distinsă de către președintele Româ-

Sediul Fundației la București

niei cu o diplomă de excelență. (Dacă vreți să știți mai mult despre „micuța Picasso” răsfoiți la pagina a 8-a!)

În ziua următoare, la 21 aprilie, la sediul Fundației Culturale Române s-au adunat prietenii, colaboratorii și invitații speciali pentru a saluta un deceniu de existență al instituției. În sala arhiplină am văzut multe fețe cunoscute ale unor personalități marcante din lumea politicii, cum ar fi *Gabriel Tepelea*, președintele Comisiei de Cultură, Artă și Mijloace de Informare în Masă a Camerei Deputaților, *Ion Iliescu*, președintele Partidului Democrat Socialist din România, *Mihai Răzvan Ungureanu*, secretar de stat pentru românii din afara granițelor din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

La sediul Fundației a fost deschisă expoziția „Paleorituri” a cunoscutului artist plastic *Sasha Meret (SUA)*, au fost prezentate publicațiile Editurii Fundației apărute în ultimii 10 ani.

Oare va ajunge și aniversarea a 20, 30 sau 50 de ani de existență această instituție neguvernamentală din România? La ora actuală se presupune că în țara vecină 14 instituții se ocupă de problemele românilor de pretutindeni, dar fără nici o îndoială, cu cele mai multe succese se poate mîndri instituția condusă de domnul Buzura.

La mulți ani, FCR!

-va/oa-

Emil Constantinescu și Alexandra Nechita

Știri din Apateu

În ziua de 20 mai se va organiza la Apateu înțînirea de suflet Apateu-Vaşcău. În cadrul înțînirii, fiecare localitate va evolua cu formații artistice și interpreți individuali. Totul se va petrece într-o ambianță plăcută, pe scena Casei de Cultură din Apateu.

Înainte de masă se va desfășura o slujbă comună, unde răspunsurile liturgice vor fi date de corurile celor două localități. La festivitate vor fi invitați și reprezentanți din celelalte sate bihorene.

La 27 mai, formațiile școlii generale din Apateu, de la cei mici pînă la elevii din clasa a opta, vor sărbători dansul. În cadrul serbării se vor prezenta echipe de dansuri populare, de dans de parchet și dans modern.

La 28 mai, echipa de dansuri populare a școlii generale din Apateu participă la Festivalul folcloric „Zilele Sălcîmului în Floare” de la Valea lui Mihai, o localitate situată pe Valea Ierului. Festivalul devenit tradițional, cuprinde manifestări complexe, începînd cu expoziții de artă populară, tîrg meșteșugăresc, concursuri de atelaje de cai și terminîndu-se cu manifestarea artistică propriu-zisă.

La acest festival sînt invitați și alte formații și interpreți de muzică populară din România și Ungaria.

Ultima rundă a concursurilor

Mai sînt cîteva zile și se încheie ultima rundă a concursurilor Fundației publice pentru minoritățile naționale și etnice din Ungaria. Termenul înaintării concursurilor este 5 mai 2000. Pînă la această dată pot fi înaintate dosarele de concurs la cea mai importantă fundație care sprijinește realizarea programelor culturale ale minorităților.

Pot fi înaintate concursuri în două categorii (runda a doua, programe pentru perioada 1 septembrie 2000 și 28 februarie 2001). Cele două categorii sînt: (1) tabere de copii și tineret, excursii de studii și (2) programe de păstrare a tradițiilor, programe culturale.

În prima categorie se fac sprijiniri pentru organizarea taberelor de copii cu scopul păstrării tradițiilor, excursiile de studii pentru îmbogățirea cunoștințelor de limbă, călătorii organizate pentru întărirea relațiilor dintre școlile, comunitățile minorităților și țara limbă, țara mamă, sprijinirea financiară a organizării taberelor biblice de tineret. În a doua categorie sînt finanțate programele culturale tradiționale ale minorităților, sprijinirea întăririi relațiilor dintre localități înfrățite, concursuri, mișcarea corală, programele cluburilor.

Concursul trebuie înaintat prin completarea unui formular special. Documentele necesare pot fi obținute și la Redacția săptămînalului Foaia românească, 5700 Giula, str. Gh. Doja nr. 8., tel.: 66/463-152.

„Iubite cetitoriu,

Multe ăi fi cetit de cînd ești. Cetește, rogu-te, și ceste și unde-i vedea că nu-ți vin la socoteală, ie pana în mînă și dă și tu altceva mai bun la iveală, căci eu atîta m-am priceput și atîta am făcut.” – s-a adresat cu o sută de ani în urmă cititorilor săi scriitorul Ion Creangă. Cu aceste cuvinte recomandăm în atenția dvs. „Foaia” înnoită, revista săptămînală a românilor din Ungaria, care în 2000 a intrat în al 50-lea an de apariție. Aniversările întotdeauna ne îndeamnă să regîndim perioada care a trecut. Acestea sînt momentele cînd facem noi promisiuni, noi planuri privitoare la viitor.

Cu cîteva săptămîni în urmă v-am scris deja despre schimbările pe care dorim să le facem în formatul și conținutul revistei, pe care o vrem să fie o revistă a familiilor noastre, o publicație care să nu lipsească din nici o casă unde trăiesc români. Dar ca să ne realizăm acest vis avem foarte mare nevoie de dvs., de toți.

Numai așa vom putea realiza o revistă bună, dacă vă veți scrie părerile, ne veți sugera noi teme. Noi, la rîndul nostru, vom încerca să vă oferim tot ceea ce este mai bun – dar *unul fără celălalt nu vom putea exista*. Mare ne este responsabilitatea, acum, la 50 de ani de la înființarea acestei reviste, care a trecut prin multe vremuri – uneori foarte bune, alteori mai puțin bune –, dar iată că pe toate le-a supraviețuit.

Reînnoirea „Foi” am vrut să o legăm de cea mai mare sărbătoare creștină a românilor, Sfintele Paști. Sosirea primăverii, ziua Învierii Mîntuitorului Iisus Hristos sînt semne care ne dau o nouă putere și nădejde în viitor.

Cra Love

**Centrul Cultural Românesc,
Giula, 6 mai 2000**

Ediția a doua a festivalului coral internațional de muzică sacră

În ziua de sîmbătă, 6 mai a.c. după masă la ora 14, la Centrul Cultural Românesc din Giula va avea loc a doua ediție a FESTIVALULUI CORAL INTERNAȚIONAL DE MUZICĂ SACRĂ. În afară de corurile noastre din Apateu, Bătană, Șitighaz și Giula, la festival vor participa trei coruri prestigioase din România: ARS NOVA din Pitești, EMIL MONȚIA din Arad și CAMERATA FELIX din Oradea.

Identitatea românească în corelație cu ortografia numelor de persoane

În cele ce urmează aş dori să reflectez, foarte pe scurt, la articolul intitulat *Ce români sîntem noi?* semnat de Eva Iova, apărut cu câteva săptămîni în urmă în Foaia românească.

Într-o comunitate bilingvă, limbile folosite de membrii acesteia sînt întotdeauna în mare competiție. În cele mai multe cazuri, de la un moment dat, lupta aceasta devine tot mai crîncenă și dureroasă, deoarece limba comunității își pierde importanța, iar locul ei este stăpînit de cealaltă limbă. Membrii comunităților bilingve, conștienți de această posibilă situație, încearcă să-și planifice o strategie de supraviețuire pentru menținerea limbii și identității. Din rezultatele cercetărilor de bilingvism, cunoscute pînă acum, știm că în acele comunități se poate păstra limba comunității, în care limbile au funcții diferite, și aceste funcții sînt bine conturate și nu se îmbină în nici un caz. Adică, este folosită de exemplu limba A în anumite situații de vorbire și limba B în celelalte situații. Iar dacă aceste situații se amestecă prin folosirea limbilor, bilingvismul se va transforma în scurt timp în monolingvism. Situațiile informale (cele din familie, cu prietenii, vecinii, de la școală, biserică etc.) sînt, de obicei, acele situații, în care limba folosită este cea a comunității (în cazul nostru limba română [graiul și limba literară]). Iar situațiile formale (cele de la casa satului, de la medic, de la alte oficii de stat etc.) sînt acele de care se leagă limba a doua (în cazul nostru limba maghiară).

Folosirea numelor de persoane din comunitatea noastră în cele mai multe sate, unde identitatea românească este vitală – adică limba română este folosită în situațiile informale –, are un sistem informal și unul formal. Sistemul informal conține folosirea numelor de botez + a supranumelor, iată câteva din Chitighaz: *Fica lu Veljanu, Ana lu Lasc; Iliiê Iloncului, Dord'e lu Bobê*. Cu ajutorul acestui sistem informal (neoficial) se identifică românii în diferitele sate. Sistemul acesta este absolut românesc, cu toate că, uneori, apar între supranume și unele de origine maghiară (de exemplu: *Iloncu, Király, K'isului*), germană (de exemplu: *Gudman, Hanți, Herman, Ițicaș*) etc. Dar avem și un sistem informal (oficial) care ne leagă de societatea maghiară. Numele acesta figurează în buletinul și în pașaportul nostru, dar și în celelalte acte oficiale: *Sztezsán Zsófia, Lászk Anna, Drágos Illés, Borbély György*. Întrebarea este: cum să apară numele românilor din Ungaria într-o publicație românească?

Ar fi ciudat, bineînțeles, dacă am folosi numele de botez + supranumele, nu cred că s-ar afla cineva cu propunerea aceasta. Nu e nici o problemă, cred, nici cu numele unui ungur, trebuie să i se scrie numele ungurește: *Nagy Imre*. Problema e doar cu noi, cu acei români, care avem un nume de familie maghiar. Într-adevăr este aici o problemă sau numai noi ori alții facem din aceasta o problemă? Numele de familie românești se pot transcrie ușor după ortografia românească: *Sofia Stejan, Ana Lasc, Ilie Dragoș*, iar cele maghiare devin românești prin numele de botez român și prin ordinea

numelui: nume de botez + nume de familie (adică cu ordine inversă): *Gheorghe Borbély*. Așa cred, că prin ortografia aceasta se poate exprima că este vorba de un român, cu toate că este compus dintr-un element român + maghiar. Dacă am vrea să transcriem numele de familie *Borbély* românește ar trebui să-l scriem *Borbei*. La fel procedăm în cazul numelui român *Dragoș*, dar invers, și nu îl transcriem ungurește: *Drágás* sau nu știu cum, ci cu litere maghiare corespunzătoare literelor românești. Însă numele *Borbély*, după unii, *trebuie* transliterat românește în felul următor: *Borbil*. Aici, deja nu e vorba de transcrierea numelui maghiar cu litere românești, ci este o integrare fonetică a substantivului maghiar *borbély* prin forma *borbil*. Înainte de toate aş aminti că, numele bunicului meu era în copilăria sa: *Botaș*. Bunicul, după legenda familiei, nu a fost forțat să-și schimbe numele, ci i-au propus: nu cumva vrea să-și schimbe numele – a vrut. Și așa a moștenit tata de la bunicul, iar eu de la tata, prin naștere, acest nume maghiar. Nu știu, *ce român era bunicul?* Era mai puțin român ca vecinul cu numele *Ardelean* sau tot atît de român? Nu l-am întîlnit niciodată, a trecut la cele veșnice înainte de nașterea mea. Ce știu este că nepoții vecinului cu nume românesc nu se declară români, dar eu cu numele meu de familie unguresc, oriunde să fiu în lume, mă declar românca din Ungaria.

Atunci cînd efectuez o cercetare sociolingvistică într-o localitate românească din țară, țin să-i întreb pe interlocutorii mei, în caz dacă se declară români, de ce sînt ei români, prin ce se exprimă aceasta. Aproape în toate localitățile românești din Ungaria, unde am putut face interviu în limba mea maternă, am făcut o astfel de cercetare. Răspunsurile tipice au fost: părinții sînt români, așa ne-am născut, vorbim românește, ne bate inima românește, sîntem de religie ortodoxă, ne-am născut într-un sat român etc. Însă niciunul dintre informatori nu mi-a spus: sînt român că am nume român! Așa încît, pe baza răspunsurilor informatorilor mei și după părerea mea, nu are mare importanță că am nume maghiar. Dar nu mă deranjează dacă numele meu de familie este românizat, de cei care cred că, un român trebuie să aibă nume român, nu voi face rectificare, doar cer ca sub studiile, articolele mele să figureze numele pe care îl noțez eu, din cauză bibliografiei mele personale.

Transcrierea maghiară a numelor românilor din Ungaria a rezultat și alte minuni! Cel mai frecvent nume de botez la românii din Micherechi este *Tád'ere* – *Teodor*. Acest nume a fost tradus ungurește: *Tibor*, în loc de *Tódor*. Românii din Micherechi, de vîrsta mai tînră, azi tot mai mulți poartă numele de *Tiberiu*, în loc de *Teodor*. Dar sînt și alte exemple. Era o situație de neuitat pentru mine, cînd un român din comunitatea noastră cu numele de botez *Laci* (nume hipocristic al numelui de botez maghiar *László* [românește: *Ladislau*], ceea ce este o traducere interesantă a numelui de botez *Vasile* [ungurește: *Vazul*]), cînd m-am prezentat *Ana Borbély*, mi-a reproșat că de ce nu zic *Borbil*.

Ce români sîntem noi?

Unul cu un nume de botez maghiar, dar cu un nume de familie româ-nesc, ce-lăltat cu un nume de botez român, dar cu un nume de familie maghiar. Apoi, sînt mulți și cu un nume de botez și cu un nume de familie român. E bine, e rău? Cine ar cuteza să răspundă la această întrebare ar face o discriminare. Nu cred, că această problemă merită să intre în strategia pentru menținerea limbii și a identității noastre românești din Ungaria. Or, dacă credem că fără aceasta nu putem fi români, trebuie să facem demersuri personale puternice ca în toate (!) actele noastre oficiale maghiare să figureze în locul numelor noastre cu transcriere maghiară: un nume de botez român + un nume de familie român, dar cu transcrierea românească.

Ana Borbély

Maria Berényi

Identitate pierdută

*Eu sînt un pic aici
ș-un pic acolo*

*de multe ori
nu mai știu
cine sînt*

*Eu sînt începutul?
Eu sînt sfîrșitul?*

*Vin către mine
Doamne, nu mai
sînt a mea
mi-am pierdut
IDENTITATEA*

*Mă agăț
de cuvinte
de istorie
de limbă
de neam
Cu pumnii strînși
mă agăț
de universul
care mă-nconjoară*

Dar cad la pămînt

Si iarăși bat la poartă cu degetele moi florile primăverii, și unde acum cinci sute de ani turmele lui Bucur ciobanul se pierdeau în orizontul șesului, astăzi mii de grădini contrastează în tinăra verdeț cu zidurile albe și acoperămintele strălucitoare ale caselor și cu turnurile bisericilor; iar duiosul ritm al clopotelor ne vestește vechea și trista legendă că astăzi încă Hristos este în mormînt, că mîine se va înălța din giulgiu alb ca floarea de crin, ridicîndu-și fruntea sa radioasă la ceruri.

Tristă și mîngîietoare legendă! Iată două mii de ani aproape de cînd ea a ridicat popoare din întunec, le-au constituit pe principiul iubirii aproapelui, două mii de ani de cînd biografia fiului lui Dumnezeu e cartea după care se crește omenirea. Învățăturile lui Budha, viața lui Socrate și principiile stoicilor, cărarea spre virtute a chinezului Laotse, deși asemănătoare cu învățăturile creștinismului, n-au avut atîta influență, n-au ridicat atîta pe om ca Evanghelia, această simplă și populară biografie a blîndului Nazarinean, a cărui inimă a fost străpunsă de cele mai mari dureri morale și fizice, și nu pentru el, pentru binele și mîntuirea altora. Și un stoic ar fi suferit chinurile lui Hristos, dar le-ar fi suferit cu mîndrie și dispreț față de semenii lui; și Socrate a băut paharul de venin, dar l-a băut cu nepăsarea caracteristică virtuții civice a antichității. Nu nepăsare, ci dispreț: suferința și amărăciunea întregă a morții au pătruns inima mielului simțitor și, în momentele supreme, au încolțit iubirea în inima lui și și-au încheiat viața pămînteană cerînd de la tată-său din ceruri iertarea prigonitorilor. Astfel a se sacrifica pe sine pentru semenii săi, nu din mîndrie, nu din sentiment de datorie civică, ci din iubire, a rămas de atunci cea mai înaltă formă a existenței umane, acel sîmbure de adevăr care dizolvă adîncă disarmonie și asprimea luptei pentru

Mihai Eminescu

Înviere *

„A te sacrifica pe tine pentru semenii tăi, nu din mîndrie, nu din sentiment de datorie civică, ci din iubire, a rămas de atunci cea mai înaltă formă a existenței umane...”

existența ce bîntuie natura întreagă.

E ușoară credința ca prin precepte teoretice de morală, prin științăaoarecum, omul se poate face mai bun. Omul trebuie să aibă înaintea lui un om ca tip de perfecțiune, după care să-și modeleze caracterul și faptele. Precum arta modernă își datorește renașterea modelelor antice, astfel creșterea lumii nouă se datorește prototipului omului moral Iisus Hristos. După el încearcă creștinul a-și modela viața sa proprie, încearcă combătînd instinctele și pornirile pămîntesti în sine. Chiar dacă dezvoltarea cunoștințelor naturale se îndreaptă adeseori sub forma filosofemelor materialiste în contra părții dogmatice a Scripturii, chiar dacă în clasele culte soluțiuni filosofice a problemei existenței iau locul soluțiunii pe care o dă Biblia, caracterele crescute sub influența biografiei lui Hristos, și care s-au încercat a se modela după al lui, rămîn creștine. Dacă vorbim de această împrejurare e pentru a arăta că nu în cultura excesivă a minții consistă misiunea școalelor – excepție făcînd cele înalte – ci în creșterea caracterului. De acolo rezultă importanța biografiei lui Hristos pentru inimile unei omeniri vecinic renascînde. Pentru a se îmbogăți, pentru a-și îmbunătăți starea materială, pentru a ușura lupta pentru existență, dînd mii de ajutoare muncii brațului, oamenii au nevoie de mii de cunoștințe exacte. Pentru a fi buni, pentru a se respecta unii pe alții și a-și veni unul altuia în ajutor, au nevoie de religie...

* Articolul lui M. Eminescu a apărut pentru prima dată la 16 aprilie 1878 în revista „Timpul”. Considerăm că nespusa lui frumusețe literară cît și mesajul creștin și umanist care se desprinde din el este nu numai un omagiu adus marelui poet român cu prilejul „Anului Eminescu” ci și o emoționantă pledoarie pentru dragostea față de aproapele nostru, pentru smerenie și îndemn la credință...

Sîngele Mîntuitorului

Oul roșu a rămas în cultul bisericii ortodoxe, ca și crucea, un simbol al biruinței împotriva Diavolului. Creațiunea, credința este ferită de uneltirile Necuratului prin puterea focului, simbolizat prin culoarea roșie, culoare preluată de religia creștină și asociată cu sîngele (răstignirea) și învierea lui Iisus Hristos.

De aceea, Papa poartă mantie de purpură, iar preoții ortodocși au odăjdii de culoare roșie. Din generație în generație, obiceiul de a se face de Paști ouă roșii apare în diferite legende legate de viața Mîntuitorului. Pilat stătea la masă cu alți evrei în seara de sîmbătă spre duminică, se spune într-o legendă. Ospățul era în toi, pe masă – printre bucate – trona un cocoș rumenit, într-o tavă cu grăsimi, iar într-un castron o știucă fiartă cu usturoi. Unul dintre oaspeți își aduse aminte că Iisus a promis mulțimii că în a treia zi el va învia din morți.

Pilat, care avea un ou în mînă, adăuga: – O să învie cînd s-o înroși oul din mîna mea! El nu termină bine cuvintele, că știuca începu a se zbate în zeama din castron, iar cocoșul sări iute în sus și, bătînd din aripi, cîntă „Curigu!” Toți se înspăimîntară în fața acestor minuni, iar Pilat scăpă din mînă oul care se înroșise ca sîngele!

În timp ce în Ierusalim era fierbere mare în legătură cu minunea învierii lui Iisus – grăiește o altă legendă – un creștin îi spuse unei preocupate care venea la oraș cu ouă de vînzare:

– Ai aflat că a înviat Hristos?

Femeia, supărată de greutatea coșului și de oboseala drumului, îi răspunse:

Are să învie cînd s-or înroși ouăle mele din coș. Și își urmă calea fără să țină seama de vorbele creștinului. Ajunse la poartă și dezveli coșul, dar mare-i fu mirarea cînd văzu că toate ouăle erau roșii ca sîngele.

Atunci își aduse aminte de vorbele creștinului și, crezînd în învierea Mîntuitorului, povești împlinirea și altora.

Cea mai cunoscută dintre legende povestește că, pe cînd Hristos se afla răstignit pe cruce, Sfînta Maria s-a dus la farisei cu un coșuleț cu ouă, implorîndu-i să nu-l mai chinuiască. Fiind refuzată, a pus coșul cu ouă la picioarele crucii și a început să plîngă. Sîngele care curgea din rănile făcute de cuiele cu care fusese răstignit Iisus picura pe ouă, înroșindu-le. Văzînd aceasta, Iisus a spus: „De acum înainte veți vopsi ouă în amintirea răstignirii mele, precum am făcut eu astăzi”.

E vineri, dar vine duminică!

Era Vineri și Maria plângea. Ucenicii fugeau care încotro ca oile fără păstor, dar aceasta era Vineri și venea Duminică. Isus Cristos era mort pe cruce, iar cei cinici priveau lumea spunând: cum au fost lucrurile așa rămân. Nu poți schimba nimic în lumea aceasta, nu poți schimba nimic. Acești oameni nu știau că era doar Vineri. Urma să vină Duminică!

În Vinerea Mare acele forțe care îl apasă pe om și-l fac să sufere erau la putere. Isus este trimis de la Ana la Caiafa, de la Pilat la Irod. Dar era doar Vineri! Duminică urma să vină!

Era Vineri! și Vinerea Pilat credea că-și poate spăla mâinile. Fariseii, cărturarii și preoții stăteau pe scaunele lor râzând și dându-și coate. Credeau că iar sunt la putere dar nu știau că e doar Vineri! Venea Duminică!

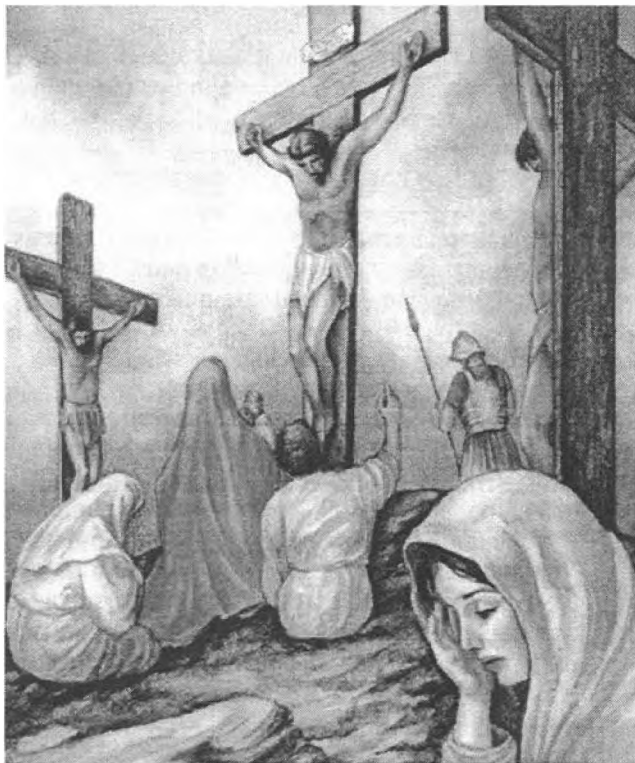
Nu uitați lucrul acesta. Nu uitați vine Duminică. Studiați Cuvântul lui Dumnezeu, roagă-te, formează-ți un grup de părtășie, zidește biserica, fă din biserică un instrument care să schimbe lumea. Și deși adesea totul pare atât de negru și mohorât, avem vestea cea bună și vestea cea bună este: Deși lumea e întunecată, mohorâtă și demonică, noi o vom provoca, noi îi vom rezista, noi o vom transforma prin harul lui Dumnezeu și vom fi aici pentru a spune **VESTEA BUNĂ**.

Și Vestea Bună este aceasta: Isus Cristos a murit pentru păcatele noastre, a fost înmormântat și a treia zi a înviat după Scripturi. Dumnezeu ne-a adus la viață împreună cu El așa după cum este scris: „El a murit pentru

toți, pentru ca cei ce trăiesc să nu mai trăiască pentru ei”. În 1 Corinteni 15:7 găsim scris: „Și dacă n-a înviat Cristos, credința noastră este zadarnică, voi sunteți încă în păcatele voastre.” Deci prin învierea lui Isus Cristos avem parte de nașterea din nou. Prin înviere devenim o făptură nouă, după Scriptură. Înaintea lui Dumnezeu numai această făptură nouă este plăcută. Deci, dacă nu ar fi murit și nu ar fi înviat, credința noastră ar fi zadarnică, iar noi am pieri cu toții! „Dar acum **Cristos a înviat din morți, pârga celor adormiți**” (1 Cor. 15:20) Căci așa cum printr-un om – prin Adam – a venit moartea, tot așa printr-un om, Isus, sosește învierea morților. Căci precum toți mor în Adam, cei care cred în Isus vor trăi.

Cititorule drag, ai tu această viață? Când ai avut parte de mărturia că ești copil al lui Dumnezeu și de arvuna Duhului Sfânt așa cum este scris în Efeseni 1:13-14? „Și voi după ce ați auzit cuvântul adevărului, Evanghelia Mântuirii voastre, ați crezut în El, și ați fost pecetluitți cu Duhul Sfânt, care fusese făgăduit, și care este o arvună a moștenirii noastre, pentru răscumpărarea celor câștigați de Dumnezeu, spre lauda slavei Lui.” Dacă ai parte de toate acestea, atunci aparții de cei cărora le sunt iertate păcatele și nu au nimic vrednic de osândă în viața lor. Atunci ești părtăș Împărăției lui Dumnezeu și umbli după lucrurile de sus, căci patria noastră este în ceruri, pentru că **ISUS CRISTOS A ÎNVIAT!**

Pastor Daniel Burtic

Cinci ani de la înființarea Postului de Radio Vocea Evangheliei

„Evanghelia este a tuturor”

Astăzi, după moda din secolul vitezei, omul aleargă de la un loc de muncă la celălalt, iar după aceea se grăbește acasă și încearcă să facă

uităm aproape de tot ce e sfânt.

Dar din bunăvoința lui Dumnezeu, pe lângă praznicile acestea, există

față și sarcinilor din familie, se mai ocupă de copii, între timp mai dă drumul la televizor, ascultă radioul, citește presa și se cutremură de relatările despre catastrofele naturale, de reportajele despre războaie, de știrile de-

încă și alte zile însemnate în viața creștinilor, care ne mai îndeamnă la meditații asupra vieții pe care o ducem. La o asemenea zi de sărbătoare am putut participa simbăta trecută, la Biserica Baptistă „Emanuel” din Oradea, unde

spre furturi și crime. Apoi își așterne patul, se culcă și în ziua următoare începe aceeași poveste... Unele lucruri le facem pentru că așa ne-am obișnuit, altele pentru că n-avem încotro... și așa trec zilele, săptămânile, ba chiar și anii în șir... Uneori, doar afișele de la magazine ne atrag atenția că se apropie vreo

s-au aniversat 5 ani de la înființarea postului de radio „Vocea Evangheliei”. Peste 5000 de credincioși s-au adunat în biserica gigantică, modernă din Oradea, pentru a se întâlni cu acei oameni însuflețiți care zi de zi, neobosit, se adresează ascultătorilor cu diferite programe creștine. De la cei mici până

sărbătoare creștinească, Paștele, Crăciunul... Atunci ne aducem aminte că a trecut încă un an. E uluitor că goana după bani ne face să

la cei mai în vârstă, în decursul celor 24 de ore, fiecare își poate găsi emisiunea potrivită. Acest fapt s-a dovedit și în seara respectivă, când

pe amvonul bisericii au evoluat grupul fraților Sfara, grupul Maranatha, Vali Pentea-Sava și mulți alții, interpretând melodii de genuri diferite. La fel de frumos și totodată înfrigorant era când cei o sută de muzicanți au scăpărat sunete din instrumentele lor strălucitoare. Și cu toții au avut un singur țel: a-l lăuda pe Dumnezeu pentru binecuvântările sale, a mulțumi că Tatăl Ceresc i-a ajutat să ajungă pînă aici. Printre cei invitați a ocupat loc și Ștefan Frățean, director la Oficiul Minorităților Naționale și Etnice din Ungaria. În cuvîntarea sa, domnul Frățean și-a exprimat bucuria că prin intermediul acestui post de radio, în primul rînd românii din Mîcherechi și județul Bihor (Ungaria) pot asculta un post de radio creștin în limba lor maternă și astfel își pot îmbogăți limba învățată de la mama. Vorbitorul a accentuat că pînă ce există un singur ascultător român din Ungaria dornic de-a asculta acest post de radio, vor apela la forurile competente românești și ungurești pentru ca acest post să ajungă, de ex., și la credincioșii români din Chitighaz. În a doua parte a programului, cei adunați au putut urmări predica rectorului Institutului Biblic din Oradea. **Paul Negruț** ne-a atras atenția că Evanghelia este nu numai pentru anumiți oameni aleși, nu doar a celor din Asia-Mică, Europa, America – ci a tuturor. În lumea aceasta plină de agresiune și de catastrofe este mare nevoie de Cuvîntul Dumnezeiesc, de credința adevărată, de rugăciuni sincere! – răsuna în sala imensă a bisericii și de pe ecranele din coridor.

Cei care încă nu l-au cunoscut pe Isus Cristos, au primit un bun prilej de a se adresa Lui, iar cei care L-au primit deja ca domn și mîntuitor, au fost îndemnați de-a propovădui Evanghelia, așa cum fac colegii de la Postul de Radio „Vocea Evangheliei” de 5 ani. În orice timp, indiferent că e zi sau noapte, iarnă sau vară, Cuvîntul Dumnezeiesc se vestește prin melodii, meditații biblice, scenete, pentru ca el să pătrundă în casele și inimile oamenilor pe care Dumnezeu i-a încredințat ștăbului. Domnul să vă ajute!

— brad —

Iubiți fii și frați în Domnul, HRISTOS A ÎNVIAT!

Ascultăm salutul pascal și-i răspundem în chipul cel mai natural de când ne știm. Suntem cuprinși de bucurie sfântă și încercăm să transmitem și celor din jur fiorul de taină al nopții Învierii Domnului, încredințați că Fiul lui Dumnezeu-Fiul Fecioarei – a biruit moartea și a deschis o cale nouă, nebanuită până la El, menită să ne conducă la întâlnirea cu Tatăl, Cel atât de îndepărtat de noi după căderea lui Adam.

Suntem cu toții părtași minunii. Venim la biserică, luăm lumină, cântăm troparul sărbătorii și ne întoarcem la casele noastre întru bucuria Domnului. Chiar dacă este nespus de greu să înțelegem cu mintea taina Învierii, ceva mai adânc decât propria noastră pricepere ne încredințează că Fiul Omului S-a sculat din morți.

Ceea ce s-a petrecut atunci când Mântuitorul întregii omeniri și al lumii a ieșit viu din întuneric și a lăsat gol mormântul, nu știm. Știm doar că a înviat. Sfintele Evanghelii ne spun despre femeile purtătoare de miruri și despre apostoli, cum alergând la groapă au aflat piatra de peste mormânt răsturnată, giulgiurile de îngropare strânse și așezate în groapă, golite de trupul preaîndumnezeit al Soarelui dreptății, s-au întâlnit cu îngerii, care le-au binevestit Învierea. Așa vedem și în icoana praznicului.

Cântările Bisericii ne aduc o altă icoană: aceea a ieșirii Domnului din mormânt fără a strica pecetea. Îl vedem astfel și în unele din reprezentările mai noi: ieșind din groapă, lespedea rămânând la locul ei, nerăsturnată, cu pecetea întregi. Așa cum S-a născut Hristos din Fecioara nestrîcându-i fecioria, tot așa a părăsit mormântul fără a fi necesară prăvălirea pietrei de la ușa acestuia.

Mai mult nu știm. Dar credem. Cum s-a întâmplat

PASTORALĂ LA ÎNVIEREA DOMNULUI 2000

† SOFRONIE

DIN MILA LUI DUMNEZEU EPISCOP AL
SFINTEI EPISCOPII ORTODOXE ROMÂNE
DIN UNGARIA

în noaptea aceea sfântă nu putem ști. Totul este învăluit în taină. La fel ca în noaptea nașterii Sale la Betleem. Și atunci s-au arătat îngerii, magii au venit să se închine Pruncului, conduși de steaua binevestitoare. Dar cum s-a petrecut nașterea în trup a Fiului lui Dumnezeu nu știm și nici nu se cuvine să îndrăznim a pătrunde cu mintea aceste taine. Și totuși, în tăcerea sfântă a nopții pascale, vedem cutremurați Învierea și ne închinăm nemărginitei iubiri a lui Dumnezeu.

Binecuvântați cinstitori ai Învierii lui Hristos,

Dacă putem spune ceva despre întreaga lucrare de mântuire a lui Dumnezeu, culminând cu moartea pe cruce și cu Învierea cea de a treia zi a Fiului lui Dumnezeu înomenit, este discreția și smerenia. Și, cu toate

acestea, puterea acestuia n-a putut fi stinsă de nici o vrăjmașie.

Să nu uităm că îndată după petrecerea minunii, unii străjeri îngroziți au fost plătiți de mai marii poporului ales de atunci „cu bani mulți” (Matei 28, 12) și sfătuiți să răspândească știrea că trupul Domnului a fost furat de ucenicii Săi în vremea nopții (Matei 28, 13). „Și s-a răspândit cuvântul acesta între iudei, până în ziua de azi” (Matei 28, 15). Și în lume. Pentru că strică socotelile celui care nu vrea ca Adam să revină, în întregul lui, la sânul Părintelui său.

Multe au fost, de la întruparea Mântuitorului, încercările de a alunga Învierea din inima neamului creștinesc. Prigoane, cohorte de martiri, exiluri, închisori s-au scurs peste credincioși de nenumărate ori în viața Bisericii luptătoare cu păcatul și cu moartea.

Și este destul să facem un mic efort de memorie

pentru a spune cu toată tăria că îndoiala a fost arma de temut a antihristului. Am învățat să ne îndoim. Am fost învățați cu îndoiala. Și, totuși, în ciuda tuturor minciunilor meșteșugite de ieri și de alaltăieri, poporul binecredincios de pe fața întregului pământ mărturisește, cu toate slăbiciunile, cu toate poticnirile lui, dar cu credință tare și cu încredere înnoită faptul că Hristos a înviat.

Învierea nu a putut fi scoasă din inimile creștinilor. Nici nu va putea fi. Mereu va afla Dumnezeu căile potrivite pentru a-i întâri pe ucenicii Domnului Iisus Hristos în Duhul Sfânt spre a mărturisi lumii că Mesia Cel Răstignit este Păstorul Cel Bun coborât în adâncurile cele mai de jos ale iadului spre a-l scoate pe Adam din cea mai înfricoșătoare cădere și Mirele Bisericii Cel Înviat din mormânt și șezând în Slava lui Dumnezeu.

Cinstiți credincioși și credincioase,

Astăzi suntem chemați la o curajoasă mărturisire a Învierii într-o societate și într-un timp ce se clatină tot mai amenințător. Lumea e în derivă. Biserica, aflată în inima lumii, are datoria să-i înapoieze acestuia nădejdea. Și de unde să-i vină această putere, dacă nu de la Mirele ei, Care nevăzut o umple cu toată slava Învierii Sale.

Deși nu suntem mulți, deși obosim prea des, deși câteodată ne temem, din darul Atotmilostivului nu ne surpăm și ne aduce Mângâietorul cel Bun în starea de a ne spune iar și iar, cu credincioșie mare, că Hristos a înviat!

Iubiți frați și surori în Domnul,

Veniți să-L preamărim pe Cel Înviat a treia zi din morți și să vestim tuturor că Mesia a înviat și că vine curând (Apocalipsa 22, 20). Să-L așteptăm febril așa cum L-au așteptat și primii creștini. Nu știm când va veni, dar știm că Mirele vine la miezul nopții (Matei 25, 6 și troparul Miezonopticii) și că se înnoptează curând! Să ne trezim iar la sfânta așteptare a Domnului. Este vreme de meditație acum, la două mii de ani de la Întruparea Stăpânului. Nu, însă, de frică paralizantă. Nu este vreme pentru așa ceva. Îl așteptăm înfrigați pe Domnul, dar cu nădejde multă și luptând stăruitor în arenă.

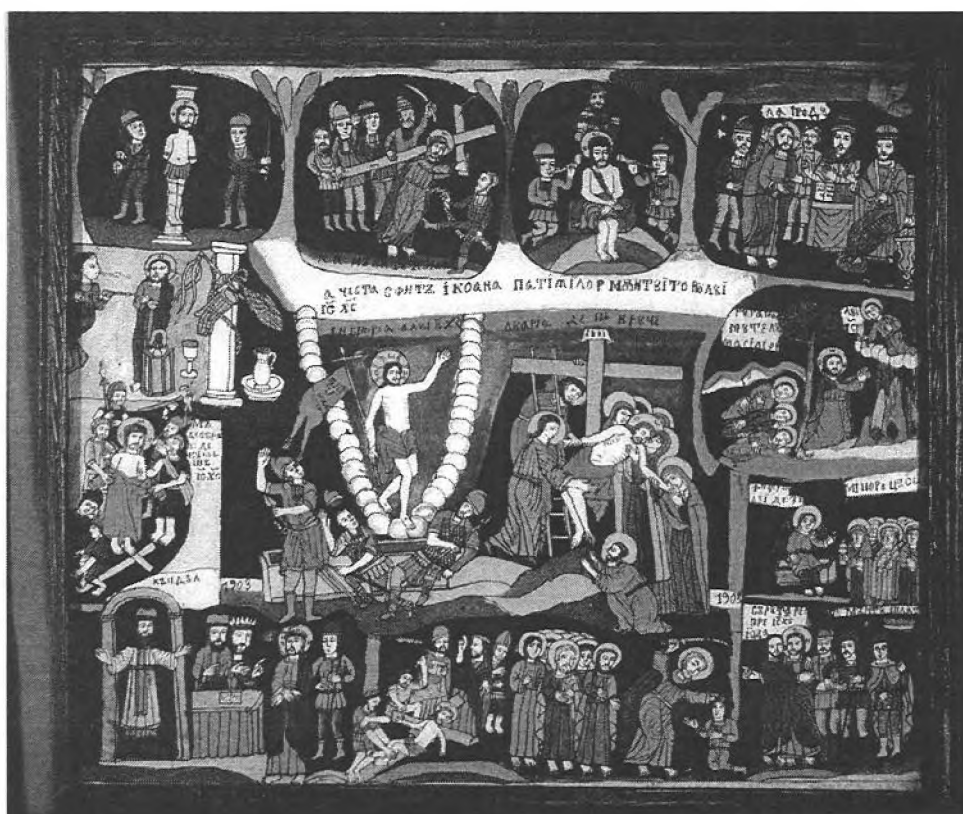
Avem datoria de a mărturisi Învierea. Pentru ca toți să creadă. Să nu ne temem și să nu ezităm. Chiar în vâltoarea așteptării noastre, în Prea Sfântul Duh, Domnul Însuși este cu noi „în toate zilele, până la sfârșitul veacului” (Matei 28, 20). Cu o astfel de nesecată dragoste împreună cu noi, să îndrăznim a zice tare și la lumina zilei, cu toți laolaltă:

„Hristos a înviat din morți cu moartea pe moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le!”

Al vostru, al tuturor, de tot binele doritor și smerit rugător către Domnul Cel Răstignit și Înviat

†SOFRONIE

Episcopul Eparhiei Ortodoxe
Române din Ungaria

Alexandra Nechita — Micuța Picasso

Invitată de Fundația Culturală Română, *Alexandra Nechita*, cunoscută în America și în lume ca o adevărată „micuță Picasso”, și-a deschis săptămîna trecută cea mai mare expoziție de pînă acum din România. Nu altundeva a făcut acest lucru, decît în foaierea Palatului Cotroceni, acolo unde își are sediul președintele României, Emil Constantinescu. Lucrările ei se află deja în 16 muzee americane și în multe colecții particulare, printre cele ale lui Phil Collins, Catherine Deneuve, Whoopi Goldberg, Calvin Klein.

Cine este de fapt acest copil-minune?

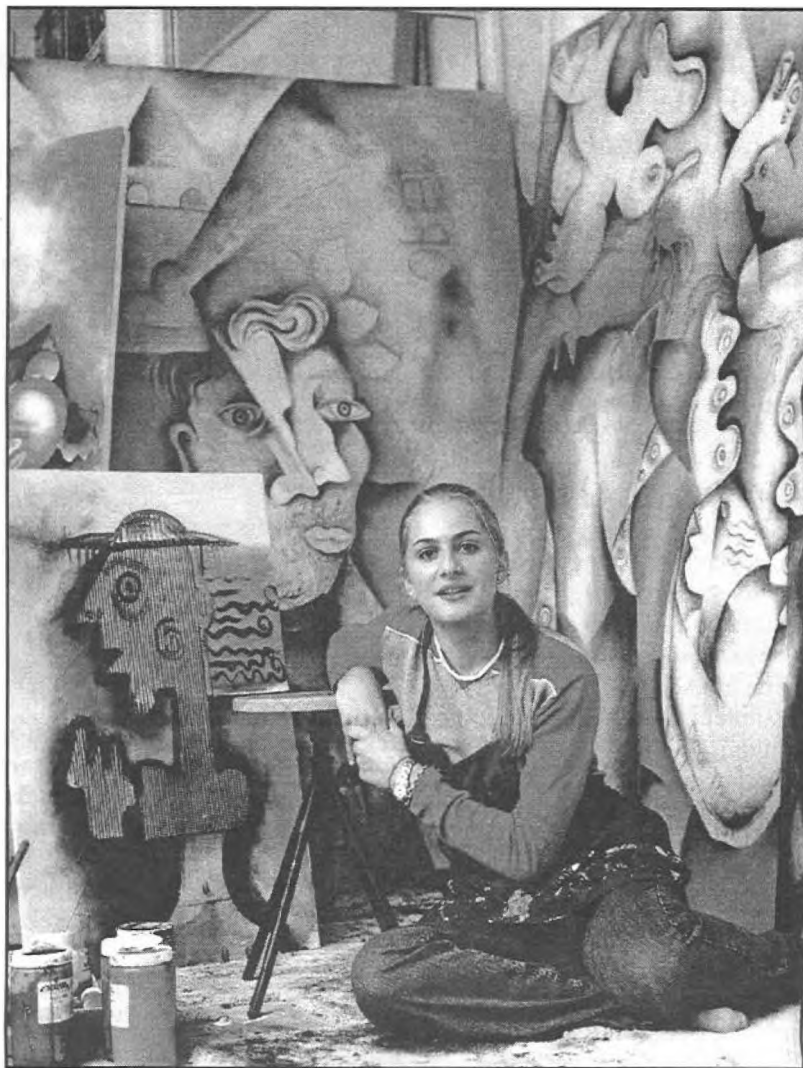
Alexandra Nechita s-a născut în România, în anul 1985. Peste abia doi ani, familia se mută în Statele Unite. Fetița a început prin a lucra în tuș și creion la 2 ani. La 5 ani a trecut deja la acuarele. La 7 ani, Alexandra folosea uleiuri și acrilice, și prima ei expoziție a avut loc la biblioteca din Los Angeles, la vîrsta de doar 9 ani.

Talentul Alexandrei a fost imediat recunoscut iar publicul a văzut în ea „micul Picasso”, nume pe care i l-a acordat mass-media. Ea a atras atenția criticilor de artă și mass-mediei, care a început să vorbească despre stilul ei de artă – acel de cubist abstract care a împlinit abia 9 ani.

La 10 ani, Alexandra s-a dedicat pînzelor, care pot fi înșelătoare chiar și pentru un artist ajuns la maturitate. În lucrările ei se poate observa deplina maturitate artistică și complet deschisă la nuanțele și influențele mediului specific vîrstei. Libertatea desenului se îmbină armonios cu un colorit minunat.

Nu uita niciodată de unde ai plecat!

La aceasta ne îndeamnă Alexandra Nechita, declarînd presei române următoarele: „Eu am învățat de la părinți că, orice ar fi, trebuie să-mi țin capul pe umeri și să știu să apreciez, să cîntăresc, fiecare clipă. Nu se știe ce se poate întîmpla, celebritatea e uneori capricioasă și e bine să-ți amintești mereu de unde ai plecat.” La întrebarea dacă se simte diferită de pictorii americani, își simte rădăcinile românești, Alexandra a răspuns: „Am mîndria de a fi româncă. Noi, familia noastră, sîntem români curați. Ne ținem tradițiile... Nu este o zi fără ciorbă, fără mîncărurile noastre. Acolo, în America este un „challenge” (o mare provocare) să-ți ții tradițiile, cultura. Este o presiune la care tre-

buie să rezisti, să nu devii stereotip. Și nu vreau să se întîmple asta cu mine. Cultura europeană e atît de interesantă și de profundă... Vreau să fie o voce a culturii europene și, mai ales, a celei românești.” Și care sînt oare acele teme care preocupă o adolescentă româno-americană? „Mă preocupă realitatea, tot ce văd în jur. Dar nu așa, că văd o vază și niște flori și vreau să le pictez. Eu vreau, ca orice artist, să mă uit înăuntrul vasului. Vreau să redau ce simt eu în legătură cu obiectele pe care le văd, experiențele mele, mai ales că sînt o adolescentă care acum cunoaște lumea”.

Eva Iova

ȘASE LOCALITĂȚI ȘI UN PROVERB

Căutați următoarele localități ascunse în desen, – în diagonală, de sus în jos și invers: ALÊTEA, APATEU, BĂTANIA, BEDEU, JULA, LETA.

Găsindu-le, hașurați pătrățelele cu literele localităților. Literele rămase, citiți-le consecutiv, pornind de la primul pătrățel, mereu de la stînga spre dreapta în fiecare rînd.

Care este proverbul căutat?

L. B.

D	E	A	U	A	N	D	E
B	N	U	L	G	U	Î	B
N	E	U	D	E	E	Ă	Ș
T	J	D	T	I	T	D	E
A	C	A	E	A	O	E	L
L	P	O	N	U	S	E	A
A	A	I	R	E	T	I	E
P	A	U	R	A	E	L	E

Atenție! Dezlegarea rebusului trimiteți-o pe adresa redacției Foi (Giula, str. Gh. Doja nr. 8) pînă pe 10 mai 2000. Premiu valoros!

Vorbe de spirit

Marlon Brando: Actorul este un tip care nici nu te ia în seamă, dacă nu vorbești despre el.

Jane Fonda: Actorii își petrec viața cu lucruri, pentru care alții ajung în casa de nebuni.

Laurence Olivier: Pe vremuri am avut actrițe care au încercat să devină vedete, azi avem vedete care încearcă să fie actrițe.

Katharine Hepburn: Viața e importantă. Hoinăritul, căminul, familia, nașterea, suferința, bucuria. Artă dramatică e doar un moment: așteptarea prăjiturii, nu mai mult.

Rod Steiger: Poate să pară îngîmfare, dar după părerea mea, prin această îndeletnicire, pe care o fac, mă pot apropia mai bine de ceea ce a făcut Dumnezeu. Încerc să realizez ființe umane, ca și el.

Rosemary Clooney: E totuna cît de renumit este omul, fiindcă lungimea cortegiului funerar tot de starea vremii depinde.

Traduceri: Gh. Santău

Ghici, ghicitoarea mea...

Cine a introdus pentru prima dată acupunctura în România? (*Vlad Țepeș*)

Cu ce ocazie a rostit Lenin celebrele cuvinte „Învățați, învățați, învățați”? (*Cînd a văzut carnetul de note al lui Stalin*)

De ce-și vopsec oltenii mașina în două culori? (*Pentru ca în caz de accident martorii să se contrazică*)

Care era pasărea preferată a lui Ceaușescu?

(*Pinguinul: îi place numai frigul, mîncă numai pește și bate mereu din palme*)

Cine a pus umărul la inventarea radioului?

(*Adam: din coasta lui s-a confecționat primul aparat vorbitor*)

Colțul copilului cuminte

Sînt ordonat?

1. Te joci în fiecare zi?

- a, nu mă joc deloc;
- b, doar cînd am timp;
- c, doar cînd îmi termin lecțiile.

2. Cînd crezi că e necesar să te speli pe mîini?

- a, dimineața la sculare;
- b, doar cînd mînînci;
- c, nu e necesar întotdeauna

3. E dimineață. După ce te scoli mergi:

- a, în baie și îți faci toaleta;
- b, direct în bucătărie;
- c, te apuci să îți scrii lecțiile

4. Ai un program la mîncare de care ții cont?

- a, nu am nici un program;
- b, da, dar nu îl respect de fiecare dată;
- c, doar cînd îmi este foame mînînc

5. Seara cînd vîi de la școală:

- a, te speli pe mîini;
- b, îți lași ghiozdanul și te uiți la televizor;
- c, îți lași ghiozdanul, te duci și mînînci după care te recreezi puțin.

6. Te uiți în fiecare zi la televizor?

- a, da, și cred că e necesar;
- b, nu te uiți, deoarece nu ai timp;
- c, doar la filmele importante.

7. Te duci la masă:

- a, te uzi puțin pe mîini pentru a nu spune cei din jur că nu te-ai spălat pe mîini;
- b, te speli bine pe mîini cu apă și săpun;
- c, nici nu te gîndești la spălat și te așezi la masă

8. Te scoli dimineața la:

- a, ora opt pentru a-ți repeta lecțiile;
- b, depinde de cîte lecții mai ai de scris și învățat;
- c, nici nu te gîndești să te scoli mai devreme de ora zece.

9. După o zi încărcată de lucru te întorci acasă. Seara după ce îți faci o parte din lecții:

- a, te culci la ora nouă;
- b, te uiți la televizor pînă cînd se termină programul;
- c, nu ții cont la cîte te pui în pat.

10. Asculți muzică în fiecare zi?

- a, depinde de muzică;
- b, da, pentru că îmi place;
- c, nici nu te gîndești la așa ceva.

Momentul adevărului

Notați-vă pentru fiecare răspuns cu „a” cîte trei puncte, două puncte pentru fiecare răspuns „b”, un punct pentru fiecare răspuns „c”. Acum să socotim împreună.

30 puncte: Cred că ai un program bine fixat și nimeni nu poate să-ți reproșeze nimic.

26-20 puncte: Trebuie să-ți modifichi puțin programul zilnic.

20-16 puncte: Cred că mai ai puțin pînă să ajungi cît de cît perfect.

16-10 puncte: Trebuie să-ți faci timp pentru toate și să-ți modifichi programul.

Acum, după ce v-ați verificat propria persoană, treceți la lucru. Succes pe mai departe.

Cartea – cel mai bun prieten al copilului

Povestitorul Aurel Martin

Împreună cu alți nouă elevi din Micherchi am petrecut Duminica Floriilor din acest an la Centrul Congreselor din Budapesta. Secția pentru naționalități din cadrul Bibliotecii de limbi străine din Capitală ne-a invitat cu ocazia Festivalului internațional de carte să participăm la acest eveniment și să ne pregătim pentru interpretarea unui program cultural cu titlul: „Basme și povești din Micherechi”.

Programul nostru a avut loc în sala Lehár, fiind deschis de domnul Ștefan Frățean, director la Oficiul pentru minorități. Doamna Maria Berényi, directoarea Institutului de cercetări al românilor din Ungaria a prezentat cu mare însoflețire și pricepere cărțile românești apărute mai nou în țara

noastră. Acestea au putut fi răsofoite și cumpărate de oricine. De altfel, la festival au fost expuse mii de cărți, printre care s-au găsit și multe cărți de povești. Volumele românești au fost cam o mie.

După aceste vorbiri, a urmat programul nostru, al elevilor. Acesta a fost compus din povești, cîntece și dansuri populare din Micherechi. La final am prezentat obiceiul de stropit al fetelor la „Sîn-Jorj” (Sf. Gheorghe). Spectacolul nostru a avut un succes mare, de care ne-am bucurat, nu numai noi, copiii ci și profesoarele și părinții care au venit cu noi la Budapesta.

Aurel Martin

elev în clasa a 8-a, Micherechi

Cîntărețul Grigore Poiendan

Dansuri autentice din Micherechi

EPIGRAMA

Celui care uită să înapoieze cărțile împrumutate

Ciudat! Cu cît mai mult citește
Din biblioteca de la școală,
Cu-atîta i se tot mărește
Biblioteca personală.

Elevul care „copie” la teză

Silitor nu-i, nici cuminte
Căci la teză, precum poate,
Știința neavînd-o'n minte
De sub bancă el și-o scoate.

(Din revista Vocea Tineretului, 1954)

Porțelan „chinezesc”

Dacă aveți răbdare de chinez, puteți să vă distrați pictând ouăle de Paști în culorile tradiționale ale artei extrem-orientale: alb și albastru. De fapt, aveți nevoie numai de albastru, pentru că albul imaculat al cojii de ou vă scutește de grija fondului. După ce le-ați pic-

Cum decorăm casa și masa de Paști?

E primăvară, vine Sărbătoarea Învierii și merită s-o întâmpinăm într-un decor deosebit. Cu puțină răbdare și imaginație, se pot face multe!

tat, puneți ouăle într-un cofraj simplu și ornați-le cu câteva flori.

Iepurașul trebuie să fie prezent

Din ciocolată sau aluat, urechiatul nu trebuie să lipsească

din casa dumneavoastră, mai ales dacă aveți și copii. O simplă găleată și un pic de mușchi de pădure întregesc decorul. După Paști, iepurașul poate să fie un decor al camerei copiilor.

Coșuleț din răchită

Doi puișori aurii de rață se odihnesc într-un coșuleț de răchită, printre flori de forșia și ouă învelite în staniol.

Grigore Vieru

Joc de familie

Duminică dimineața
Copiii noștri amîndoi
Se urcă în pat
Între noi...
Ne scot de pe degete
Palidele inele,
Le duc la ochi
Și se uită la mama și tata
Prin ele.
O, golul rotund al inelelor
Se umple atunci
De văzul copiilor luminos.
Și-n toată lumea
Nu există joc mai frumos.

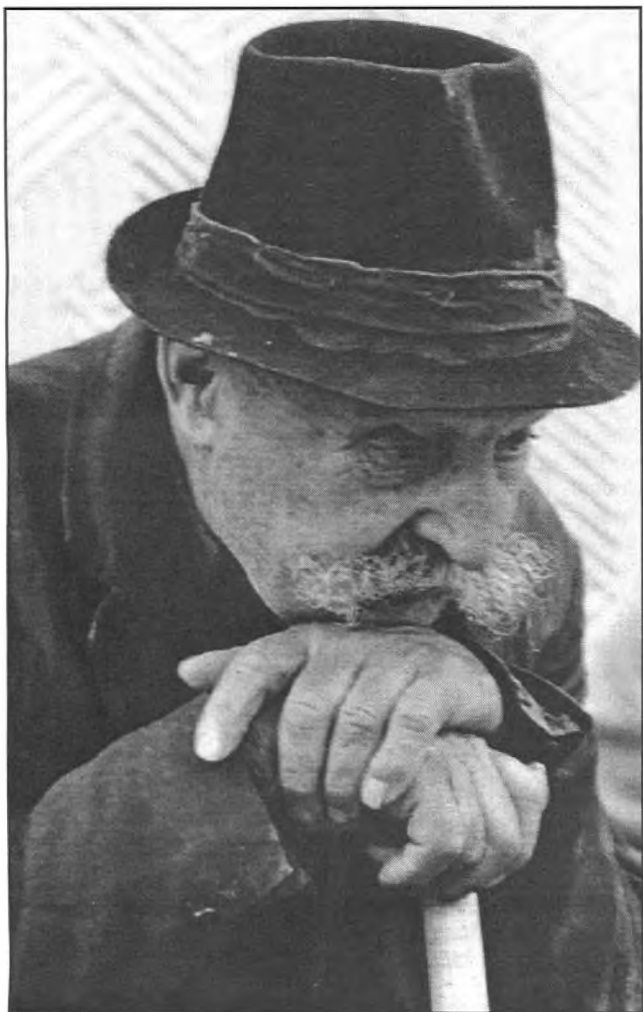
„Lui te roagă... El te ascultă... El te iartă...”

Se lumina de ziuă;

Uitîndu-ne pe fereastra ce dădea spre patul tău, am văzut cum frunzele răsăreau din muguri. Verdele lor viu, proștețimea și dorința lor de a răzbate, mie îmi dădea speranță, iar ție împăcare. Eu știam atunci ceea ce tu bănuiai numai. Eu așteptam încă minunea, iar tu te împăcai cu soarta. Și deodată, la începutul acelei primăveri, în semiîntunericul odăii s-a coborît asupra ta o stare de liniște, durerea a dispărut și te-ai uitat în ochii mei, zicînd: „Hai să cîntăm!” Și deodată am auzit o voce curată, răzbătînd parcă din mijlocul îngerilor: „Este loc pregătit pentru cei credincioși sus în cer unde nu sînt dureri...” Ți-am luat mîna și mi-am rezemat obrazul în palma ta. Era moale și caldă. Mă mîngîia ca atunci cînd alergam în brațele tale, unde găseam alinare... „Dumnezeu e bun și milos. Mîngîie cu al său sînge pe păcătoși”, suna cîntecul și mă întrebam: „Dacă tu crezi că ai păcătuit, atunci ce să mai zicem noi?” Tu care ai dus o viață curată, iubindu-ne pe noi și pe semenii noștri la fel ca pe Iisus. Ascultînd cîntarea, ceva în adîncul sufletului meu s-a revoltat. „Cum poate să fie Dumnezeu bun, atunci cînd te desparte de iubiiții tăi?” Durerea neputinței mi-a umbrît gîndirea. Tu te uitai la mine cu o privire în care se ascundea înțelepciunea unei vieți care urma să intre prematur în mormînt. M-ai tras apoi mai aproape de tine și, încet, aproape de urechea mea, ai continuat a cînta: „Nimeni nu poate ca El vindeca, nimeni, nimenea...” Văzîndu-mi buzele crispate, m-ai îndemnat: „Hai, cîntă cu mine!” Deși cunoșteam aproape toate cîntările, nodul din gît m-a amuțit. Doar cu greu am reușit să murmur cuvintele: „O, cît mă simt de fericit, Că am un Mîntuitor. Orfan, nici părăsit nu sînt, Cu al meu Salvator. Slavă mielului prea sînt, Ce pentru mine ai murit.” În acel moment, cuvintele mi se păreau lipsite de sens, azeam doar vocea mult iubită, ce devenea din ce în ce mai slabă. Îmi venea atunci să cad la picioarele tale, să te implor, să te rog... Însă tu continuai să cînti: „Ne-a spus Iisus și ne-a promis, Prin al său sînt cuvînt, Se duce să-mi găsească loc, În cer, în locașul sînt. Aici sînt numai trecător, Și trec ca iarba-n cîmp. În cer sînt eu moștenitor, Unde îngerii cînt.” Poate ai dreptate. Tu știi ceva ce eu doar bănuiesc. Rezemîndu-ți capul de pieptul meu, cîntecul nostru a sunat în șoaptă, lin și chiar împăcat: „Numai frunză, numai frunză, „Vezi Isus cum plînge? Acesta e tot sporul tău? Atîț iubești pe Dumnezeu? Numai frunză, dar rod n-ai aduci. Din cît ai semănat. Nu știi că Domnul tău atunci, Te-a blestemat ca să te usuci? Numai frunză ce trist este, Cînd toate se vor sfîrși, Căci vremea e trecătoare, Și nimic nu vei folosi. Ce trist este să aduni numai frunză, numai frunză.” Atunci, în acel moment, am înțeles: sensul vieții este iubirea. Numai iubirea contează, toată celelalte sînt de prisos. Numai prin iubire capăte viața sens și numai prin ea te poți mîntui.

Ai obosit. Cîntecul ți-a supt puterea. Ai făcut un ultim efort pentru a-mi cînta cîntarea ce mi-a rămas pe veci întipărită în suflet, și de care-mi amintesc ori de cîte ori necazul mă apasă: „Lui te roagă... El te ascultă... El te iartă...”

Ana Hoțopan

Maxime despre bătrînețe

Bătrînețea este o frumoasă coroană, ce se găsește numai pe calea cumpătărilor, a dreptății și a înțelepciunii.

(Herder)

Anii fac pe om mai bătrîn, nu mai suferința îl îmbătrînește.

(Anonim)

Căci vremea către toamnă se face mai ploioasă, iar vîrsta născută de vorbă bucuroasă.

(Al. Donici)

Bătrînii laudă întotdeauna vremurile de altădată, cînd erau tineri; de ce oare se miră atunci cînd tinerii laudă prezentul?

(Iulia Hasdeu)

Viața sufletească a omului ajuns la adîncă bătrînețe se reduce încetul cu încetul la dulcele amintiri din copilăria sa și a copiilor săi: de aceea bătrînețile sînt atît de adeseori senine.

(I. Slavici)

Bătrînețe, haine grele...

Mulți oameni caracterizează bătrînețea ca pe un drum, uneori mai lung, alteori înfricoșător de scurt, spre... nimic. Boala, cîteodată senilitatea, urîta singurătate amenință persoanele ajunse la vîrsta înaintată.

Toți ne temem de bătrînețe! Corpul și sufletul reacționează mai lent, tinerii nu mai au nevoie de tine și, încet-încet, te exclud din viață. În afară de aceasta, ți se demonstrează, la tot pasul, că numai omul tînăr este compatibil cu succesul și cu dinamismul. Copiii au crescut, și-au întemeiat propriile familii; în viața activă a acestei noi familii nu mai ai un rol important, mai mult, cu timpul devii stîngenitor...

Te întrebi: De ce există în ultimele decenii tot mai puțină încredere în bătrîni? Este posibil ca tinerii să nu profite de experiența bătrînilor?

Da, este! Tinerii le spun azi celor mai vîrstnici, atunci cînd aceștia le dau cîte un sfat: "Poate ai dreptate, dar înainte era altfel. Timpurile s-au schimbat, astăzi se gîndește mai modern și mai repede!"

Sociologii se întreabă însă de ce timpurile nu s-au schimbat și în Japonia și în China? În aceste țări, bătrînii sînt stimați și prețuiți, experiența lor de viață are valoare pentru cei tineri, deși, natural, cea mai bună școală este experiența proprie.

Există avantaje certe ale vîrstei înaintate. Unul dintre ele este că viața l-a determinat pe om să fie mai precaut. Precauția nu se datorează atît faptului că organismul nu se mai manifestă cu toată pute-

rea, cît mai ales datorită unor decizii pe care omul le-a luat cu ani în urmă, iar rezultatele au fost negative...

Cît privește inițiativa și capacitatea de a-și asuma răspunderi, inițiative, lucrurile stau tocmai invers decît consideră tinerii. De altfel, adesea, vedem oameni în vîrstă care se apucă de lucruri noi, pentru care nu au avut timp niciodată. Acum, în sfîrșit, au timp și pentru ei. Mulți își găsesc abia acum adevăratul sens al vieții.

Nu este un lucru nou: întotdeauna au fost și tineri îmbătrîniți înainte de vreme. Și, bineînțeles, și bătrîni cu suflete tinere.

Ce este bătrînețea? O cifră în actul de identitate? Sau o stare fiziologică?

La vîrsta de 80 de ani, George Bernard Shaw, cunoscutul dramaturg britanic, scria: „Creierul meu este încă tot proaspăt și complet, fiindcă acum cunoaște mai mult decît înainte. Creierul meu se ține bine.”

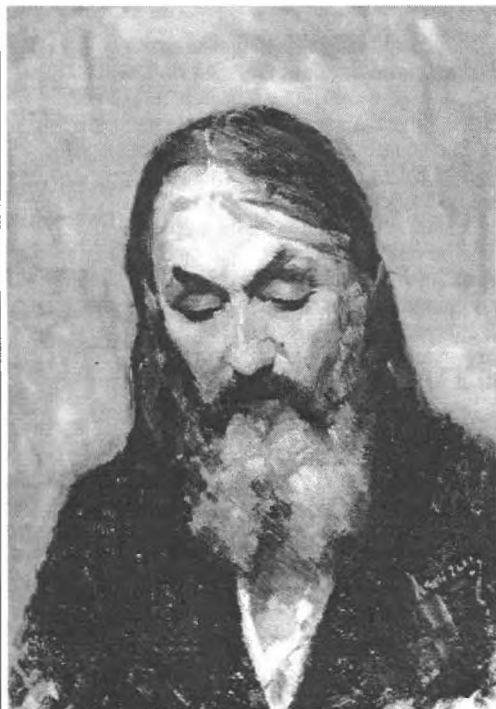
Oamenii de știință consideră că felul activității și modul de viață sînt determinante pentru modul în care arată și se prezintă un om. Nu este de mirare că fără activitate omul arată ca unul fără rost, ca un alienat. Bătrîni sînt doar aceia care stau degeaba, care nu au un țel și un rost în viață.

Michelangelo, la 80 de ani, era în plină creație. Goethe, la 82 de ani, scria partea a doua de la „Faust”. Picasso, la 91 de ani, era în plină formă, crea și avea o nevastă mult mai tînără, cu care avea și un copil...

Radu Gyr

IISUS ÎN CELULĂ

*Azi noapte Iisus mi-a intrat în celulă
O, ce trist și ce'nalt părea Crist!
Luna venea după El, în celulă
și-L făcea mai înalt și mai trist.
Mîinile Lui, păreau crini pe morminte,
ochii adînci ca niște păduri.
Luna-L bătea cu argint pe veștminte
argintîndu-l pe mîini vechi spărturi.
Uimit am sărit de sub pătura sură:
– De unde vii Doamne, din ce veac?
Iisus a dus lin un deget la gură
și mi-a făcut semn ca să tac.
S'a așezat lîngă mine pe rogojină:
– Pune-Mi pe rîni mîna ta!
Pe glezne-avea urme de cuie și rugină
parcă purtase lanțuri cîndva.
Oftînd și-a întins truditele oase
pe rogojina mea cu libărci.
Luna lumina dar zăbrelele groase,
lungeau pe zăpada Lui, vîrgi.
Părea celula munte, părea căpățînă
și mișunau păduchi și guzganii.
Am simțit cum îmi cade capul pe mînă
și-am adormit o mie de ani...
Cînd m'am deșteptat din afunda genună,
miroseau paiele a trandafiri.
Eram în celulă și era lună,
numai Iisus nu era nicăieri...
Am întins brațele, nimeni, tăcere.
Am întrebat zidul: niciun răspuns!
Doar razele reci, ascuțite'n unghere,
cu sulița lor m'au străpuns...
– Unde ești Doamne? Am urlat la zăbrele.
Din lună venea fum de cățui...
M'am pipăit... și pe mîinile mele,
am găsit urmele cuielor Lui.*

Ion Andreescu: Bătrîn cu plete

Odată, pe vremea când aveam eu șase ani, am dat peste o poză minunată, într-o carte despre pădurile virgine, numită „Întimplări trăite”. Înfățișa un șarpe boa care înghițea o fiară sălbatică. Iată copia acestui desen.

În cartea aceea se spunea: „Șerpii boa își înghiț prada dintr-o dată, fără s-o mai mestece. Pe urmă, nu mai sînt în stare să se miște și dorm întruna, timp de șase luni, cît ține mistuitul”.

M-am gîndit atunci îndelung la peripectivile din junglă și am izbutit să fac la rîndu-mi, cu un creion colorat, primul meu desen. Desenul numărul 1. Era așa:

Le-am arătat oamenilor mari capodopera mea și i-am întrebat dacă desenul acesta îi sperie.

Ei mi-au răspuns:

- De ce să te sperii de o pălărie.

Desenul meu nu înfățișa o pălărie. În-fățișa un șarpe boa care mistuia un elefant. Am desenat atunci șarpele boa pe dinăuntru, pentru ca astfel să poată pricepe și oamenii mari. Ei au întotdeauna nevoie de lămuriri. Desenul meu numărul 2 era așa:

Oamenii mari m-au povățuit să le las încolo de desene cu șerpi boa, fie întregi, fie spintecați, și să-mi văd mai degrabă de geografie, de istorie, de aritmetică și de gramatică. Așa s-a făcut că, la vîrsta de șase ani, am părăsit o strălucită carieră de pictor. Nereușita cu desenul meu numărul 1 și cu desenul meu numărul 2 îmi tăiașe orice curaj. Oamenii mari nu pricep singuri nimic, niciodată, și e obositor pentru copii să le dea întruna lămuriri peste lămuriri.

Astfel că a trebuit să-mi aleg altă meserie și am învățat să conduc avioane. Am zburat mai pretutindeni în lume, iar geografia, ce-i drept, mi-a fost de mare ajutor. Puteam, dintr-o privire, să deosebesc China de Arizona. Lucru foarte folositor, dacă te rătăcești în timpul nopții.

Așa am trăit eu, stingher, fără să am cu cine sta într-adevăr de vorbă, pînă cînd, o dată, acum șase ani, am rămas în pană în pustiu Sahara. Mi se stricase ceva la motor. Și cum nu luasem cu mine nici mecanic, nici călători, mă pregăteam să-ncred de unul singur să duc la bun sfîrșit o reparație anevoioasă. Era pentru mine o chestiune de viață și de moarte. Apă de băut, abia dacă aveam pentru o săptămînă.

În prima noapte, deci, am dormit acolo, pe nisip, la mii de leghe depărtare de orice așezare omenească. Eram mai singur chiar decît nafragiatul pe o plută, în mijlocul oceanului. Așa că vă închipuiți uimirea mea, cînd deodată, în revărsat de zor, m-am pomenit că mă trezește un glăscior ciudat. Rostea:

- Te rog... desenează-mi o oaie!

- Cum?

- Desenează-mi o oaie...

Am sărit în picioare, ca lovit de trăsnet. M-am frecat bine la ochi. Am privit cu luare-aminte. Și-am văzut un omuleț cu totul nemaipomenit, care mă scruta cu gravitate. Iată cel mai bun portret pe care, mai tîrziu, am izbutit să-l fac. Desenul meu e însă, bineînțeles, mult mai puțin fermecător decît modelul. Nu e vina mea. Pe cînd

Antoine
de Saint-Exupéry

Micul Prinț

(fragmente)

aveam șase ani, oamenii mari mă făcuseră să-mi pierd orice încredere în cariera mea de pictor și, în afară de șerpi boa întregi și de șerpi boa spintecați, nu mai învățasem să desenez nimic altceva.

Prin urmare, priveam cu ochi mari de uimire la arătarea aceea. Nu uitați că mă aflam la mii de leghe depărtare de orice tîrîm locuit. Or, omulețul meu nu prea a fi nici rătăcit, nici mort de oboseală, nici mort de foame, nici mort de sete, nici mort de frică. Nu avea deloc înfățișarea unui copil pierdut în inima pustiei, la mii de leghe depărtare de orice tîrîm locuit. Cînd, în sfîrșit, am fost în stare să vorbesc, l-am întrebat:

- Bine, dar... ce cauți tu aici?

Iar el rosti atunci din nou, încet-șor, cerîndu-mi parcă un lucru din cale-afară de însemnat:

- Te rog... desenează-mi o oaie!

În fața unei taine prea copleșitoare, nici nu mai cutezi să te împotrivesci. Oricît de nefiresc mi se părea mie lucrul acesta acolo, la mii de leghe depărtare de orice așezare omenească, și cu toată primejdia de moarte în care mă aflam, mi-am scos din buzunar stiloul și o foaie de hîrtie. Însă mi-am adus atunci aminte că studiasem îndeosebi geografia, istoria, aritmetica și gramatica și i-am spus omulețului aceluia (cam posomorîndu-mă) că nu mă pricep să desenez. El mi-a răspuns:

- Nu-i nimic. Desenează-mi o oaie.

Cum eu niciodată nu mai desenasem o oaie, i-am făcut unul dintre desenele acelea două, singurele de care mă știam în stare. Cel cu șarpele boa întreg. Și-am încremenit, auzind că omulețul îmi spune:

- Nu! Nu! Nu vreau un elefant în pîntecele unui șarpe boa! Un șarpe boa e foarte primejdios, iar un elefant te încurcă foarte mult. La mine acasă-i foarte strîmt. Eu de-o oaie am nevoie. Desenează-mi o oaie!

Așa încît am desenat. El s-a uitat atent, apoi a zis:

- Nu! Asta-i tare bolnavă. Fă-mi alta!

Am desenat alta:

Prietenul meu a zîmbit cu dragălașenie și îngăduință:

- Numai că... vezi și tu...

aceasta nu-i oaie, e berbec.

Are coame...

Am făcut, prin urmare,

desenul din nou.

El însă mi l-a dat înapoi, ca și pe cele de mai înainte:

- Asta-i prea bătrînă. Eu vreau o oaie care să trăiască mult. Atunci, pierzîndu-mi

răbdarea, deoarece mă zoream să mă apuc de demontarea motorului, i-am făcut la rezeală desenul următor.

Și i-am spus, într-o doară:

- Aceasta e

lada! Oaia care-ți

trebuie ție se află

înauntru.

Dar am văzut cu uimire cum chipul micului meu judecător se luminează:

- Chiar așa mi-o și doream! Crezi că oia asta are nevoie de multă iarbă?

- De ce mă-ntrebi?

- Pentru că la mine acasă-i tare strîmt...

- Negreșit îi va ajunge. Ți-am dat o oaie mititică.

El s-a aplecat asupra desenului:

- Nu chiar așa de mititică... la te uită!

A adormit...

Și așa l-am cunoscut pe micul prinț.

Iată însă că veni și clipa cînd, după ce umblă o vreme îndelungată prin nisip, pe stînci și prin zăpezi, micul prinț, într-un sfîrșit, descoperi un drum. Iar drumurile, toate, duc spre oameni.

- Bună ziua, zise el.

Se afla într-o grădină de trandafiri în flori.

- Bună ziua, ziseră trandafirii.

Micul prinț îi privi. Toți erau aido-ma cu floarea lui.

- Cine sînteți voi? îi întrebă el în-mărmurit.

- Noi sîntem trandafirii, ziseră trandafirii.

- Vai! făcu micul prinț.

Și se simți foarte nefericit.

Floarea lui îi povestise că ea era, în univers, singura în felul ei. Și iată că se mai aflau cinci mii, toate semănînd cu ea, într-o singură grădină!

„Tare s-ar mai socoti jignită, își zise el, dacă ar vedea una ca asta... nu s-ar mai opri din tuse și s-ar preface chiar că moare, ca să scape de rușine. Iar eu aș fi, desigur, nevoit să mă prefac c-o îngrijesc, pentru că altminteri, ca să mă îndurerez și pe mine, s-ar lăsa să moară cu-adevărat...”

Apoi își zise mai departe: „Mă credeam înnavuțit cu o floare fără seamăn, și iată că n-am decît o floare de rînd. Cu asta numai și cu cei trei vulcani, care-mi vin doar pînă la genunchi și dintre care unul e poate stîns pe vecie, nu prea sînt un mare prinț...”

Și, culcat în iarbă, plîns.

Chiar atunci sosi și vulpea:

- Bună ziua, zise vulpea.

- Bună ziua, răspunse cuviincios micul prinț întorcîndu-se, dar nu văzu pe nimeni.

- Sînt aici, zise glasul, sub măr...

- Cine ești tu? zise micul prinț. Ești tare frumoasă...

- Sînt o vulpe, zise vulpea.

- Vino să te joci cu mine, o pofti micul prinț. Sînt atît de trist...

- Nu pot să mă joc cu tine, zise vulpea. Nu sînt îmblînzită.

- Al lartă-mă, rosti micul prinț.

Dar după un răstimp de gîndire, adăugă:

- Ce înseamnă „a îmblînzii”?

- Nu ești de prin partea locului, zise vulpea, ce cauți pe-aici?

- Caut oamenii, zise micul prinț. Ce înseamnă „a îmblînzii”?

- Oamenii, zise vulpea, au puști și vinează. E foarte neplăcut! Mai cresc și găini. E singurul folos de pe urma lor. Cauți găini?

- Nu, zise micul prinț. Caut prieteni. Ce înseamnă „a îmblînzii”?

- E un lucru de mult dat uitării, zise vulpea. Înseamnă „a-ți crea legături”...

- A-ți crea legături?

- Desigur, zise vulpea. Tu nu ești deocamdată pentru mine decît un băiețuș, aidoma cu o sută de mii de alți băiețuși. Iar eu nu am nevoie de tine. Și nici tu n-ai nevoie de mine. Eu nu sînt pentru tine decît

o vulpe, aidoma cu o sută de mii de alte vulpi. Dar dacă tu mă îmblînzești, vom avea nevoie unul de altul. Tu vei fi, pentru mine, fără seamăn în lume. Eu voi fi, pentru tine, fără seamăn în lume...

- Încep să înțeleg, zise micul prinț. E undeva o floare... mi se pare că m-a îmblînzit...

- Se prea poate, zise vulpea. Pe Pămînt întîlnești tot soiul de lucruri...

- O! Dar nu e pe Pămînt, zise micul prinț. Vulpea se arătă foarte nedumerită:

- Pe altă planetă?

- Da.

- Pe planeta aceea sînt vînători?

- Nu.

- Interesant!

- Dar găini?

- Nici.

- Nimic nu e desăvîrșit, suspină vulpea.

Vulpea însă se întoarse la gîndurile ei:

- Viața mea e veșnic aceeași. Eu vînez

găinile, pe mine mă vinează oamenii. Toate găinile se aseamănă între ele, și toți oamenii se aseamănă între ei. Așa că mă cam plictisesc. Dar dacă tu mă îmblînzești, viața mi se va însenina. Voi cunoaște sunetul unor pași deosebiți de-ai tuturor. Pașii altora mă fac să intru sub pămînt. Ai tăi mă vor chema din vizuină, ca o melodie. Și-apoi, privește! Vezi tu, colo, lanurile acelea de grîu?

Eu mă mînînc pîine. Mie grîul nu mi-e de folos. Lanurile de grîu mie nu-mi trezesc nici o amintire. Și asta-i trist! Tu însă ai părul de culoarea aurului. Va fi, de aceea, minunat cînd mă vei fi îmblînzit! Grîul, auriu și el, îmi va aminti de tine. Și-mi va fi nespuse de dragă murmurarea vîntului prin grîu...

Vulpea tăcu și se uită îndelung la micul prinț.

- Te rog... îmblînzește-mă, zise apoi.

- Bucuros aș vrea, răspunse micul prinț, numai că nu prea am timp. Am de căutat prieteni și o mulțime de lucruri de cunoscut.

- Nu cunoaștem decît ceea ce îmblînzim, zise vulpea. Oamenii nu mai au timp să cunoască nimic. Cumpără lucruri de gata, de la neguțatori. Cum însă nu există neguțator de prieteni, oamenii nu mai au prieteni. Dacă vrei cu adevărat să ai un prieten, îmblînzește-mă!

- Ce trebuie să fac? zise micul prinț.

- Trebuie să ai foarte multă răbdare, răspunse vulpea. La început, te vei așeza ceva mai departe de mine, uite-așa, în iarbă. Eu te voi privi cu coada ochiului, iar tu nu vei zice nimic. Graiul e izvor de neînțelegeri. Însă vei putea, pe zi ce trece, să te așezi din ce în ce mai aproape de mine...

A doua zi, micul prinț veni din nou.

- Ar fi fost mai bine dacă veneai și astăzi la aceeași oră, zise vulpea. Dacă tu, de pildă, vii la ora patru după-amiază, eu încă de la ora trei voi începe să fiu fericită. Și cu cît va trece timpul, cu-atît mai fericită mă voi simți. La ora patru, mă va cuprinde un frîmțim și o neliniște: voi descoperi cît prețuiește fericirea! Dar dacă vii la voia întîmplării, niciodată nu voi ști la care ceas să-mi împodobesc sufletul. Ne trebuie rituri.

- Ce-i acela rit? zise micul prinț.

- E încă un lucru de mult dat uitării, zise vulpea. E ceea ce face ca o zi să se deosebească de celelalte zile, o oră, de celelalte ore. De pildă, vînătorii mei au un rit. Se duc să joace, joia, cu fetele din sat. Joia, prin urmare, e o zi minunată! Mă plimb și eu atunci, pînă la vie. Dacă vînătorii s-ar duce la joc la voia întîmplării, toate zilele ar fi la fel, iar eu n-aș mai avea niciodată vacanță.

Și-așa micul prinț îmblînzii vulpea.

O nouă rubrică: Fișier al colaboratorilor Foaia românească împlinește 50 de ani

În pragul intrării în cel de-al 50-lea an de existență a presei periodice a românilor din Ungaria găsim că cea mai potrivită formulă de aniversare este una specific jurnalistică, prin inițierea și susținerea constantă a unei noi rubrici, rezervată colaboratorilor, redactori și jurnaliști, scriitori și dascăli de limbă română, preoți și animatori culturali, elevi și studenți care au ucenicit fru-

mos și au contribuit din plin la creșterea calității și prestigiului ziarului românesc, de ieri și azi, pînă la momentul semicentenar din anul 2000.

Dacă în cea mai mare parte din cei 50 de ani ai existenței sale, ziarul românesc a întreținut flacăra românismului, scriind cu pasiune și entuziasm despre identitate, limbă, școală, biserică, tradiții, istorie locală, deci a avut un rol pre-

ponderent constructiv, putem afirma că menirea lui începe să dea roade și rolul începător este dublat acum de unul formativ. Pe aceste două te-

ungaria, jurnaliști, scriitori, dascăli, preoți, la susținerea acestui dialog al generațiilor, redactînd periodic, pe toată perioada acestui sfîrșit de an și a celui următor, acest fișier al colaboratorilor, ca punct de pomire pentru recuperarea celor mai bune și fructuoase contribuții la redactarea și susținerea ziarului, în diverse perioade ale evoluției sale. Aceasta, numai și pentru că tradiționalul ziar al românilor din Ungaria a purtat în spatele timpului o misiune nobilă și rară, care i-a vegheat devenirea și

I-a făcut să supraviețuiască dincolo de oameni și vremi.

Materialele care se vor aduna din aceste fișe pot oferi sugestii și adevărate cărți de vizită pentru tot ce-a însemnat ziarul românesc de-a lungul acestei jumătăți de secol. Ca o ofrandă adusă mesajului slovei românești, aceste fișe pot ocupa locul cuvenit oricărui editorial ocazional sau festivizat în anul aniversar

intelectual pentru devenirea multora dintre colaboratori, azi autori de cărți și studii.

Fișele care se adună pot depune mărturie că zidirea prin cuvîntul scris a fost cu rîvnă și folos și că ziarul *Foaia noastră*, cum place multora să-și exprime sentimentul apartenenței la comunitate, n-a lucrat în gol, măcinînd doar roțile istoriei. Chiar și pentru gustul curiozității tinerilor, aspiranți la debut jurnalistic, ori al celor deja afirmați, întorși spre memoria caldă a începuturilor,

aceste fișe oferă zestrea culturală a comunității, dincolo de regimuri ideologice și mode ale timpului.

Scopul, deci, ne apare, pe de o parte, ca unul imediat pragmatic, cel al constituirii unei arhive a ziarului, și un altul, de durată, recupeînd texte și autori de valoare, reprezentative pentru formarea intelectualului român din Ungaria. Aceste fișe, redactate concis, pe max. 2-3 pagini, pot intra cu folos într-un proiectat dicționar al personalităților culturale ale românilor din Ungaria. Pentru început, ne angajăm a susține cîteva din asemenea fișe de lucru, ca modele constructive, așteptînd să intre alți colaboratori ai ziarului, din interiorul comunității românești. Consultînd presa, din unghi cultural și al manifestărilor scriitorilor români din Ungaria, ne-am bucurat să descoperim că ziarul a fost o pepinieră fertilă pentru condeiele de azi și că intelectualii au avut o tribună scrisă în care și-au dat măsura talentului lor. Forța cu care acest ziar a format un grup de jurnaliști și scriitori stă în semănăturile întîlnite pe toate etapele de apariție a foii.

Fișierul pe care-l propunem dă cîștig de cauză în primul rînd ziarului însuși, care poate astfel să ofere dovada bunei sale slujiri în folosul comunității, și, nu în ultimul rînd, satisfacție morală și intelectuală autorilor inventariați aici, care se vor regăsi în concertul vast al contribuțiilor lor ziditoare de bine și frumos. Iar dacă tinerilor români o asemenea muncă scrisă le oferă momente sublimе de visare și le dă impulsul ieșirii în public prin pagina de ziar, atunci și săr-bătoarea celor 50 de ani ai ziarului poate acorda tradiția cu tonusul și suflul noii generații, ca o mereu neîncetată și viu reîmprospătată conștiință a românității.

Cornel Munteanu

Marele povestitor român, Mihail Sadoveanu salută ziarul nostru

În numărul trecut al ziarului nostru, am scris despre Mihail Sadoveanu care prin vorba și prin scrierile sale este unul din fruntașii și vajnicii apărători ai păcii. Împătorul, care pentru construirea socialismului nu cunoaște nicio oboseală, nici bătrânețe, în lunile trecute a împlinit 70 de ani.

Mihail Sadoveanu a trecut în luna Februarie spre Berlin, pentru a lua parte la adunarea Consiliului Mondial al Păcii. Unul din redactorii ziarului nostru, împreună cu secretarul general al Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria, au avut fericitul prilej de a sta de vorbă cu scriitorul Mihail Sadoveanu și delegația română.

Delegația română s'a bucurat foarte mult citind primul ziar român din Ungaria.

Mihail Sadoveanu, luându-și rămas bun, ne-a scris următoarele:

*Frățier zăla Libertatea noastră
le urezi spor le muncă
Mihail Sadoveanu*

Comentînd cele de mai sus, putem trage următoarele concluzii: Politica stalinistă de rezolvare justă a problemei naționale dovedește pe deplin înfrîgirea dintre popoare și faptul că prin formarea unui front comun vom putea apăra și menține pacea.

Acest material a apărut în „Libertatea noastră” din data de 5 martie 1951

meiuri, considerăm utilă, și din punct de vedere documentarist, dar și din cel al întăririi poziției ziarului în comunitatea căreia i se adresează și pentru care și-a zidit temelia celor 50 de ani, să invităm intelectuali români din

2000. Vom regăsi împreună bucuria debuturilor în presă a multora din condeiele de azi și de ieri, jurnaliști sau scriitori ai comunității, vom putea retrăi entuziasmul juvenil al apariției multora dintre ei și, mai ales, bucuria succesului

Rectificare

Ne cerem scuze și ne pare foarte rău că am în-curcat două nume și două titluri. Rugînd două profesore care citiseră scrierile lor la Cenaclul Eminescu (din 15 ianuarie, la sediul Uniunii Culturale) să ne pună la dispoziție comunicările lor spre a le publica, le-am semnat tocmai invers. Cele două scrieri ale profesoarelor *Anamaria Dulău Cozma* și *Elena Silaghi* de pe pagina a treia din PAGINI CULTURALE au fost, deci, inversate în mod regretabil.

Încă o dată ne cerem iertare.

Edda Illés

Pentru a șaptea oară

FESTIVALUL CĂRȚII

Poate că termenul nu era cel mai potrivit – era Săptămîna Patimilor pentru catolici și reformati, poate nici vremea nu era cea mai potrivită – se făcuse tocmai primăvară și oamenii se lăsau ademiniți de natură. Oricum, specialiștii susțin că a șaptea ediție a Festivalului Cărții de la Budapesta a fost un succes. Succes, neîndoielnic, dar...

...Mai puțini iubitori de carte.

...Mai puține titluri noi.

...Mai puțină propagandă.

Dar în altă ordine de idei s-au realizat cîteva succese incontestabile și o mare varietate de programe...

...Mai multe cenacluri.

...Mai variate forme de prezentare a cărților noi.

...Mai atractive ștandurile.

Iar dacă în anul trecut scriitorul damnat Rushdi fusese invitatul de onoare, în acest an Mrozek a fost vedeta de la Centrul Congreselor. Centru unde, în afară de cărți, literatura a fost oferită și sub diverse alte forme...

...Mai multe anchete.

...Mai multe dezbateri.

...Mai multe programe cu și pentru tineret.

Ca atare, breasla cărturarilor, cei implicați în editare, respectiv industria tipografică pot fi mulțumite. Căci chiar dacă anumite criterii sugerează o ediție palidă a festivalului, numărul considerabil de cărți noi, vitalitatea unor edituri de seamă și prezența unor oameni de litere de nume și renume au garantat totuși succesul Festivalului din acest an.

E.I.

Săptămîna plină cu evenimente fotbalistice, legate de jucători români

Dan Petrescu, rol de episodist în meciul cu Barcelona

Echipa lui Petrescu, Chelsea Londra, pornind de la un avantaj de două goluri a intrat pe teren la Barcelona. Catalanii parcă au uitat total de evoluția lor sub orice critică, care a durat o săptămîna, e adevărat, în prelungiri, au inversat scorul, câștigînd cu 5-1, rezultat care dealtfel oglindește real diferența momentană dintre cele două „Supercluburi”. Dan Petrescu a intrat în joc doar în prelungiri, cînd Chelsea era deja în inferioritate numerică, fapt care l-a determinat pe mijlocășul român doar la un rol de episodist. După această evoluție mai slabă din Liga Campionilor, londonezii au

jucat în campionatul intern cu Manchester United, echipă care conduce net Premiere Ligue. Manchester a cîștigat cu 3-7, iar Dan Petrescu a jucat bine, marcînd cel de-al doilea gol al echipei sale.

Adrian Ilie, nici pe banca de rezervă n-a ocupat loc la Roma

Formația spaniolă Valencia s-a deplasat cu succes la Roma, unde a pierdut cu 1-0 împotriva echipei Lazio, dar s-a calificat cu scorul total de 5-3 în semifinala Ligii Campionilor. Colegii lui Adi Ilie de această dată au jucat fără atacantul român, deoarece acesta, de săptămîni de zile, se luptă cu o accidentare ușoară. Ilie a urmărit lupta eroică a Valenciei de

pe tribuna stadionului Olimpic din Roma.

Gică Hagi și Gheorghe Popescu în finala Cupei UEFA

Prima echipă turcă care a ajuns în finala unei competiții europene de fotbal este Galatasaray Istanbul, care joia trecută cu un egal de 2-2 (la Istanbul 2-0 pentru Galata), obținut la Leeds s-a calificat în finala Cupei UEFA. Cei doi jucători români au avut un rol hotărî-

tor pe tot parcursul cupei. Fundașul craiovean a stat ca un stîlp în mijlocul apărării formației din Istanbul, iar Hagi a contribuit la fapta istorică cu un joc echilibrat, rămînînd un bun dirijor de joc pe tot parcursul sezonului. La Leeds Gică s-a simțit în apele sale transformînd în gol un penalti și contribuind decisiv și la al doilea gol al turcilor. La vîrsta de 35 de ani Hagi se află în plină formă, care ar fi bine s-o păstreze și pînă la Campionatul European.

După 4 ani de muncă insistentă Dinamo București este campioana de fotbal a României

Poate soarta a adus ca să-și celebreze marea realizare, chiar după meciul disputat cu succes împotriva vechii sale formații rivale, Steaua București. Dinamo a cîștigat al 15-lea titlu cu 4 etape înaintea încheierii campionatului. Pe stadionul arhiplin din șoseaua Ștefan cel Mare și înaintea televizorilor, spectatorii au avut ocazia să asiste la o partidă de maximă tensiune, care a adus un joc bun, cu miză doar pentru Dinamo. Primul gol a fost marcat după un contraatac de Steaua. Apoi Dinamo a ratat un penalti, dar a fost răsplătit de portarul de rezervă Tiberiu Lung care, în urma unei centrări nu prea reușite, pur și simplu a scăpat copilărește balonul în poarta proprie. În superioritate numerică, Dinamo a preluat conducerea odată cu golul marcat cu capul de Dănuț Lupescu. Dar Steaua nu a cedat ușor. A egalat tot după un contraatac. Meciul a rămas deschis pînă în final, iar cînd Dinamo a marcat golul victoriei, stadionul a explodat de bucurie. Steaua își construiește formația mileniului trei. După acest meci pare că se află pe cale bună.

Statistica meciului:

Dinamo-Steaua 3-2
Goluri: Ciocoiu ('26, 0-1)
T. Lung ('45, 1-1)
I. Lupescu ('52, 2-1)
I. Dănciulescu ('62, 2-2)
A. Mihalcea ('72, 3-2)

S-a risipit furtuna la Clubul de gimnastică din Bătănia (BTK)

În sezonul de fotbal din anii 1997-98, echipa de fotbal s-a lansat pînă la sfîrșitul campionatului, conducînd tabela de punctaj a diviziei I din județul Bichiș cu 15 puncte. Astfel s-a clasat în Campionatul Național divizia III. (NB III). Suporterii din oraș și din alte localități din apropiere s-au bucurat de această realizare. Bucuria nu a ținut mult timp, fiindcă în sezonul următor echipa s-a chinuit numai, și din mai multe motive grave nu a consemnat succesul așteptat. Totuși, cu mare noroc a rămas în divizia III și în campionatul următor. Însă de atunci problemele s-au agravat și s-a mai întîmplat cîte ceva în viața clubului...

Pe Szilágyi János, antrenorul echipei, l-am rugat să ne povestească despre cele întîmplate.

– Cea mai mare problemă a fost că antrenorul care a ajutat ca echipa să se claseze în divizia III a părăsit echipa și a dus cu el mai mulți jucători de bază. Pe jucătorii aceștia nu i-am mai putut înlocui doar cu băieți din echipa de rezervă. Astfel, aceștia au ajuns dintr-o clipă în alta jucători în divizia III și au crezut că atunci au tot dreptul să pretindă bani mai mulți. Iar clubul a stat cu casa goală... Și dacă jucătorii n-au primit bani, nici nu au jucat cum trebuie... Tocmai din cauza aceasta s-a desfășurat contractul cu înaintașul meu și m-au solicitat pe mine să conduc echipa în sezonul de primăvară. Fiindcă eu, cu ani în urmă, am mai antrenat echipa din Bătănia – cu multe rezultate bune – mi-au rămas mulți prieteni în oraș. Așa, după scurt timp de cugetare, m-am reîntors.

– Cum v-ați apucat de muncă?

– Mai întîi a trebuit să fac ordine în mintea jucătorilor: ori joacă cineva din spirit sportiv, ori nicidecum. Cu asta am și făcut selecția dintre jucători. Am readus cîțiva jucători ca pe Ardelean, Turbuța, Simon, Mákos Attila și Mákos Árpád. Am legat contract cu Fülöp din Pitvaros și Bíró din Kunágota. Dar și în aceste condiții, numai o parte a jucătorilor ating – în nivelul de joc – limita diviziei III.

– Cum ați început sezonul de primăvară?

– În primăvară, pînă acum am cîștigat mai multe puncte ca integral în sezonul de toamnă, astfel am corectat mult și golaverajul. (În toamnă echipa a avut numai un punct și a avut un golaveraj de 3-50.) Acum avem 8 puncte și golaverajul este de 13-65. Dacă băieții ar fi mai atenți, nu am fi avut meciuri la care în ultimele clipe am primit cîte-un gol, prin care am pierdut două sau chiar trei puncte.

– Din toamnă echipa se va disqualifica, ajungînd în divizia I din județul Bichiș. Ce rezultate așteptați în următorul campionat?

– Aș dori să devenim o echipă determinantă în campionat, să atragem din nou cît mai mulți suporterii la meciuri, ca în trecut.

MIC

Ultimele rezultate ale echipelor de fotbal din localitățile noastre

Campionat național, divizia II.	
REAC-Giula	2-6
Campionat național, divizia III.	
Macău-Bătănia	7-1
Campionat județean, Bichiș, divizia I.	
Aletea-Șercad	0-10
Micherechi-Kamut	3-2
Campionat județean, Bihor, divizia I.	
Jaca-Nyíradony	1-3
Blondy FC-Leta Mare	2-3
Campionat județean, Bichiș, divizia III.	
Tarhos-Micherechi II.	0-10
Orosháza Barátság-Chitighaz	1-2
Gerla-Leucușhaz	1-1
Campionat județean, Bihor, divizia III.	
Săcal-Szerep	5-1
Pocei-Mezősas	0-1

Coulthard a întrerupt șirul victoriilor lui Schumi

Duminică, la 23 aprilie a avut loc următoarea cursă a „Circuitului Mare”, Formula 1 la Silverston (Anglia). După o mare și miraculoasă luptă, David Coulthard a putut sta pe cea mai înaltă treaptă a podiumului. Mika Häkkinen s-a clasat pe locul doi, iar pe locul trei acel Michael Schumacher, care „a avansat” de pe locul opt pe podium.

Lungime a traseului: 60 tururi, 308,3 km

Lungime tur: 5,1 km

Cel mai rapid tur: Häkkinen (55) 1:26,615

Tabela de punctaj:

1. David Coulthard (Marea Br., Mc Laren-Mercedes)

1:28:50.108 208.266 km/o

2. Häkkinen (Finlanda, Mc Laren-Mercedes)

3. M. Schumacher (Germania, Ferrari)

4. R. Schumacher (Germania, Williams-BMW)

Tabela campionatului după 4 runde:

1. M. Schumacher 34 puncte

2. Coulthard 14 puncte

3. Häkkinen 12 puncte

4. R. Schumacher și Barrichello 9-9 puncte

Următoarele meciuri de fotbal

29 aprilie (sîmbătă)

Bătănia-Ormény 17.00

Mezőberény-Aletea 17.00

Micherechi II- Bucsa 17.00

Kismarja-Săcal 16.00

30 aprilie (duminică)

Giula-Hatvan 17.00

Micherechi-Csabacsüd 17.00

Leta Mare- Jaca 16.00

Leucușhaz-

Medgyesháza II. 17.00

Sáp-Pocei 16.30

Chitighaz (Zi de odihnă)

ROMÂNIA

Luni 1 mai

6.00 Paștele la români 7.30 Desene animate 8.20 Letopisete pentru Cetatea lui Roman 12.00 Național TV Bingo 13.00 Jurnal 13.15 TVR Craiova 14.00 Pro Patria 15.00 Film 16.30 Agenția de plasare 17.00 Corect! Prezintă Cosmin Ionescu 17.10 Serial. Orice e posibil 17.35 Serial. Hiller și Diller 18.00 Eurovision 2000 18.10 Campionii magiei 20.55 Film. Născută ieri 22.40 Jurnal 22.55 Smash Hits. Concert înregistrat la Londra.

Marți 2 mai

6.00 Matinal național 8.00 TVR Iași 9.00 Încondeierea ouălor, la Rădăuți 9.30 Puncte cardinale 9.50 Drumul spre Europa 10.00 TVR Cluj-Napoca 11.05 Campionii magiei 11.55 TVR Timișoara 13.00 Jurnal 13.15 CiberFan. Lumea PC-ului 13.30 Repere sacre 14.00 Oameni ca noi 14.30 Convițuri 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.00 La telefon, muzica populară! 16.30 Medicina pentru toți 17.00 Corect! 17.10 Serial. Orice e posibil 17.45 Serial. Hiller și Diller 18.00 Avanspremieră. Știri 18.05 Predanii 18.15 Serial. Sunset Beach 19.00 Jurnal 19.55 Telecinemateca. Trei anotimpuri 21.45 Jurnalul Academiei Cațavencu 22.00 Nu trageți! 22.15 Jurnalul de noapte 22.30 A-Facerea 23.15 Secolul XX văzut de David Frost.

Miercuri 3 mai

6.00 Matinal național 8.05 TVR Iași 9.00 Agenda electorală 9.25 Serial 9.55 TVR Cluj-Napoca 11.00 Teatrul Național de Televiziune prezintă: Căsătorie imposibilă (R) 12.00 TVR Timișoara 13.00 Jurnal 13.15 Ciber-Fan 13.30 Telecinemateca (R). 15.15 Magazin folcloric 16.00 Impas în doi 16.30 Studioul electoral 17.30 Fotbal: FC. Argeș Pitești – Dinamo București 19.30 Jurnal 20.25 Film. Aventură diabolică 21.40 Jurnalul Academiei Cațavencu 21.55 În flagrant 22.30 Jurnalul de noapte 22.45 Lumea dansului.

Joi 4 mai

6.00 Matinal național 8.00 TVR Iași 9.00 Agenda electorală 9.25 Impas în doi 10.00 TVR Cluj-Napoca 11.05 Tezaur folcloric (R) 11.55 TVR Timișoara 13.00 Jurnal 13.15 Ciber-Fan 13.30 Destinul unei națiuni 14.00 Convițuri 15.00 Scena 15.30 Bibliară pe roți 16.00 Lumea și noi 16.30 Studioul electoral 17.30 Casa mea 18.00 Corect! 18.15 Serial. Sunset Beach 19.00 Jurnal 19.55 Teatrul Național de Televiziune prezintă: Căsătorie imposibilă 21.00 Reflecții rutiere 21.15 Jurnalul Academiei Cațavencu 21.30 Serial. 22.25 Jurnalul de noapte 22.40 Punct ochit. Talk show 23.40 Rock la miezul nopții.

Vineri 5 mai

6.00 Matinal Național 8.00 TVR Iași 9.00 Agenda electorală 9.25 Casa mea (R) 10.00 TVR Cluj-Napoca 11.00 Serial 12.00 TVR Timișoara 13.00 Jurnal 13.15 CiberFan 13.30 Inventiile secolului 14.00 Tribuna partidelor parlamentare 14.30 Emisiune în limba germană 16.00 Top Voiaj 16.30 Studioul electoral 17.30 Pentru Dv., Doamnă! 18.00 Corect 18.10 Avanspremieră 18.15 Serial. Sunset Beach 19.00 Jurnal 19.55 Film. Ploaia de stele 21.25 Jurnalul Academiei Cațavencu 21.40 Culișe 22.25 Jurnalul de noapte 22.40 Film. Un necunoscut în casă.

Sâmbătă 6 mai

6.00 Film Ploaia de stele 7.20 Serial Zorro 8.10 Desene animate 9.00 Agenda electorală 9.15 Totul la vedere 12.00 Garatant 12.45 Arca...Marinei 14.30 Auto Club 14.55 Fotbal 17.00 Fotbal 19.00 Jurnal 19.30 Surprize, surprize 21.30 Serial. Niciodată nu e prea târziu! 22.20 Jurnal 22.25 Săptămîna sportivă. 22.35 Film. La limită.

Duminică 7 mai

.00 Ceasul deșteptător 7.00 Universul credinței 8.00 Desene animate. Donald rățoiul la 50 de ani 8.50 Kiki Riki Miki. Magazin pentru copii 10.00 Viața satului 11.30 Tezaur folcloric 11.20 De luni, pînă duminică 13.00 Național TV Bingo Liberty 16.00 Serial 16.55 Spectacolul lumii văzut de Ioan Griogrescu 17.25 Trupa de șoc 18.00 Serial. Justiție militară 19.00 Jurnal 19.30 Duminica sportivă 19.40 Film. Din nou printre voi 21.15 Arena VIP 22.15 Jurnal.

ROMÂNIA

Luni 1 mai

6.00 Hristos a Înviat 6.50 Tradiții 7.20 Desene animate 7.45 Arca lui Noe 8.10 Film. Două lozuri 9.15 Film. Călătoria lui Natty Gann 11.00 Concert Europa 2000 13.10 Film. Mama 14.45 Primăvara cîntecului românesc 15.20 Grădina lui Cupidon 16.30 Serial. Femeia misterioasă 17.25 Veni, Video, Vici! 17.45 Telegurnal TVR2 18.00 Documentar 18.25 Film. Șapte băieți și o ștrengărită 20.05 Concert extraordinar: Yes la București 21.00 Sport plus 23.30 TVM. Mesager.

Marți 2 mai

6.00 Serial (R). Femeia misterioasă 6.45 Film (R) Două lozuri 7.50 Arta apărării (R) 8.25 Film (R). Șapte băieți și o ștrengărită 10.05 Atlas (R) 10.35 Grădina lui Cupidon (R) 12.00 Desena animate 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Toți, împreună 13.45 Știri 13.50 Serial. Familia Simpson 14.15 Care pe care 15.00 Trupa DP 2 16.00 Se întâmplă acum 16.30 Serial. Femeie misterioasă 17.25 Veni, Video, Vici! 17.45 Telegurnal TVR2 18.20 Nouă meșteri mari 18.35 Credito 19.35 Enigmatica Terra 20.05 Puls 2000 20.55 Călătorind prin țară 21.10 Serial. Alfred Hitchcock prezintă... „Apele morții” 22.05 Știri 22.10 Știri Bancare și bursiere 22.15 Lentila de contact 23.15 TVM Mesager.

Miercuri 3 mai

6.00 Serial (R). Femeia misterioasă 6.45 Serial (R). Apele morții 7.35 Care pe care (R) 8.15 Veni, Video, Vici! (R) 8.35 Film (R). La nord de Rio 10.10 Puls 2000 (R) 11.00 Serial de călătorii (R) 12.00 Desene animate 12.30 Nouă meșteri mari (R) 12.45 Toți, împreună 13.50 Știri 14.00 Volei. Finala Campionatului Național de Volei. Feminin 15.30 Trupa DP 2 16.00 Se întâmplă acum 16.30 Serial. Femeia misterioasă 17.25 Veni, Video, Vici! 17.45 Telegurnal TVR2 18.15 Rapsozii satelor 18.30 Film. Pe răspunderea mea 19.55 Documentar 20.55 Călătorind prin țară 21.10 Serial. Cînd nevasta îți pune gînd rău 22.05 Știri 22.10 Știri bancare și bursiere 22.15 Lentila de contact 23.15 TVM Mesager.

Joi 4 mai

6.00 Serial (R). Femeia misterioasă 6.45 Serial (R). Cînd nevasta îți pune gînd rău 7.35 Care pe care (R) 8.15 Veni, Video, Vici! (R) 8.30 Enigmatica Terra (R) 9.00 Documentar (R) 10.05 Orizont spiritual (R) 10.35 Primăvara cîntecului românesc (R) 11.00 Fema (R) 12.05 Desene animate 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Toți, împreună. Emisiune în limba germană 13.45 Știri 13.50 Serial. Familia Simpson 14.15 Care pe care 15.00 Trupa DP 2 16.00 Se întâmplă acum 16.30 Serial. Femeie misterioasă 17.25 Veni, Video, Vici! 17.45 Telegurnal TVR2 18.15 Antologia jocului 18.30 Film. Hollywood Safari 20.05 Turul de control 20.55 Călătorind prin țară 21.10 Serial. Isprăvile lui Juan Diaz 22.10 Știri bancare și bursiere 22.20 Spațiul Francofon 22.45 Armonii clasice 23.00 TVM Masager.

Vineri 5 mai

6.00 Serial (R). Femeia misterioasă 6.45 Serial (R). Isprăvile lui Juan Diaz 7.35 Care pe Care (R) 8.15 Veni, Video, Vici! (R) 8.30 Serial (R). Familia Simpson 9.05 Turul de control (R) 9.50 Osia lumii (R) 10.25 Antologia jocului (R) 10.40 Un popas pe săptămîină (R) 11.00 Credito (R) 12.00 Desene animate 12.30 Tradiții 13.00 Toți, împreună 13.45 Știri 13.50 Serial. Familia Simpson 14.15 Care pe care 15.00 Trupa DP 2 16.00 Se întâmplă acum 16.30 Serial. Femeia misterioasă 17.25 Veni, Video, Vici! 17.45 Telegurnal TVR2 18.20 Buzunare mari și mici 19.10 Cinematograful de artă: Un ținut îndepărtat 20.55 Călătorind prin țară 21.10 Serial. Ultima reprezentare 22.00 Știri 22.05 Știri bancare și bursiere 22.15 Grădina lui Cupidon 23.30 TVM Mesager.

Sâmbătă 6 mai

6.00 Serial (R). Femeia misterioasă 6.45 Serial (R). Ultima reprezentare 7.35 Care pe care 8.20 Osia lumii 8.50 Lumea de mine 10.50 Arta apărării 11.25 Serial de călătorii 13.20 Un popas pe săptămîină 12.35 Desene animate 13.00 Serial. Sabrina, vrăjitoare la 17 ani 13.30 Știri 13.35 Atlas 14.00 Film. Roadale iubirii 15.45 Documentar istoric 16.40 Top TVR2 17.45 Telegurnal TVR2 18.15 Serial. Lumini și umbre 18.50 Documentar 19.20 Adevărate povești Hollywoodiene. John Beiuschi 20.15 Serial. Familia și legea 21.00 Fotbal: Campionatul Spaniei. Transmisie directă 22.55 Integrale. Boyz To Men 23.50 TVM Masager.

Duminică 7 mai

6.00 Serial (R). Lumini și umbre 6.50 Armonii clasice (R) 7.05 Documentar (R) 8.00 Orizont spiritual 8.35 Medalion de interpret: Marioara Precup 9.10 Fema 10.10 Tip-Top, Mini-Tip! 11.00 Arca lui Noe 11.35 Start Rec. Magazin științific 12.25 Cai putere 13.00 Serial. Sabrina, vrăjitoare la 17 ani 13.30 Știri 13.35 D'ale lui Mitică 14.05 Film. Nestor Burna – Păpușa rusească 15.45 Golele TVR2 16.45 Teatrul Național de Televiziune prezintă: Memoria teatrului 17.45 Telegurnal TVR2 18.00 Film. Două iubiri! 19.55 Un secol de cinema. Joan Collins – O dinastie proprie 20.45 Serial. Familia și legea 21.35 Știri 21.35 știri 21.40 Serial. Beavis și Butthead 22.05 Știri 22.10 Teatrul Național de Televiziune prezintă: Familia lui John 24.00 TVR Mesager.

PRO TV Internațional

Sîmbătă, 29 aprilie

20.30 Slujba de Înviere – transmisiune în direct 21.30 Știrile ProTV – Principala emisiune informativă a zilei 22.00 Concertul extraordinar al Colegiului Pro 23.00 Steaua ta norocoasă – emisiune prezentată de Mihaela Rădulescu 1.00 Acasă la români – muzică populară – ediția de Florii 1.30 Nae și Vasile – Ora de căsnicie – divertisment 2.30 Chestiunea zilei – cu Florin Călinescu 3.50 P@oezia – retrospectivă 400 Profesiunea mea, Cultura – realizator Nicolae Manolescu 5.00 Concertul extraordinar al Colegiului Pro (reluare) 6.00 Carmina Burana – operă.

Duminică, 30 aprilie

21.00 Știrile ProTV – Principala emisiune informativă a zilei 21.30 Colecția Janine 10: A la recherche de Brâncuși 22.00 Fotbal Divizia A: FC Dinamo–FC Național – include Procesul Etapei 0.30 Nae și Vasile: Ora iepuragului – divertisment 1.30 Acasă la români – ediție specială de Paște 2.30 DOD Show: Riscoteca – divertisment 3.30 Acasă la români – muzică populară – ediție specială de Paște 4.00 Popesca și Bănică Show – ediție specială de Paște 5.00 Profeții despre trecut – talk-show politic și social cu Silviu Brucan, moderat de Lucian Mindruța 6.00 Acasă la români – muzică populară – ediție specială de Paște.

Luni 1 mai

21.00 Știrile ProTV 22.10 Chestiunea zilei 23.50 Revista presei cu Neculai Constantin Munteanu 24.00 Știrile ProTV – Știrile nopții 0.10 Profit 0.15 P(R)oezia 0.20 Reforma la români 0.50 Urmărire generală 1.15 Acasă la bunica 1.30 Viața bate filmul 2.15 Fotbal Divizia A – Rezumat 3.00 Știrile ProTV – Știrile despre viață pur și simplu 3.30 Știrile de Acasă 4.00 Bună dimineața, ProTV e al tău!

Marți 2 mai

21.00 Știrile ProTV 22.00 Chestiunea zilei pe scurt 22.10 Chestiunea zilei 23.50 Revista presei cu Neculai Constantin Munteanu 24.00 Știrile ProTV 0.10 Profit 0.15 P(R)oezia 0.20 Profesiunea mea, Cultura 1.15 Acasă la bunica 1.30 Viața bate filmul 2.15 Acasă la români 2.30 Apropo.ro 3.00 Știrile ProTV – Știrile despre viață pur și simplu 3.30 Știrile de Acasă 4.00 Bună dimineața, ProTV e al tău!

Miercuri 3 mai

21.00 Știrile ProTV 22.00 Chestiunea zilei pe scurt 22.10 Chestiunea zilei 23.50 Revista presei cu Neculai Constantin Munteanu 24.00 Știrile ProTV – Știrile nopții 0.10 Profit 0.15 P(R)oezia 0.20 Profeții despre trecut (R) 1.15 Acasă la bunica 1.30 Viața bate filmul 2.15 Acasă la români 2.30 Doctorul casei 3.00 Știrile ProTV – Știrile despre viață pur și simplu 3.30 Știrile de Acasă 4.00 Bună dimineața, ProTV e al tău!

Joi 4 mai

21.00 Știrile ProTV 22.00 Chestiunea zilei pe scurt 22.10 Chestiunea zilei 23.50 Revista presei cu Neculai Constantin Munteanu 24.00 Știrile ProTV 0.10 Profit 0.15 P(R)oezia 0.20 Acasă cu Ruxandra Sararu 1.15 Acasă la bunica 1.30 Viața bate filmul 2.15 Acasă la români 2.30 Profashion 3.00 Știrile ProTV – Știrile despre viață pur și simplu 3.30 Știrile de Acasă 4.00 Bună dimineața, ProTV e al tău!

Vineri 5 mai

21.00 Știrile ProTV 22.00 Chestiunea zilei pe scurt 22.10 Chestiunea zilei 23.50 Revista presei cu Neculai Constantin Munteanu 24.00 Știrile ProTV – Știrile nopții 0.10 Profit 0.15 P(R)oezia 0.20 Reforma la români 0.50 Urmărire generală 1.15 Acasă la bunica 1.30 Acasă la români 2.30 la-mă acasă – emisiune despre oameni și animale, prezentată de Simona Mihăescu 3.00 Știrile ProTV 3.30 Știrile de Acasă 4.00 Bună dimineața, ProTV e al tău!

Sîmbătă 6 mai

21.00 Știrile ProTV 21.30 Fotbal: Divizia A: FC Dinamo–FC Onești 23.00 Acasă la români 0.30 Retrospectiva Chestiunea Zilei 1.00 Profashion 01.30 la-mă Acasă 2.00 Acasă cu Ruxandra Sararu – emisiune cu și despre femei și problemele lor 3.00 Echipa mobilă – emisiune de divertisment 3.30 Steaua ta norocoasă 5.30 Retrospectiva P@oezia 6.00 Profesiunea mea, Cultura.

Duminică 7 mai

21.00 Știrile ProTV 21.30 Fotbal Divizia A: FC Steaua–FC Gloria 23.00 Procesul etapei 0.30 Vacanța Mare 1.30 Acasă la români 2.30 Doctorul casei 3.00 Superabracadabra 4.30 Apropo.ro 5.00 Echipa mobilă (R) 5.30 Promotor 6.00 Profeții despre trecut.

ÎN LIMBA MATERNĂ emisiune radiofonică în limba română

1 MAI, LUNI (redactor: Iulia Kaupert)
10.30 Introducere, cuprins 10.35 Emisiune specială de Paști 11.55 Încheiere.

2 MAI, MARTI (redactor: Petru Cîmpian)
19.00 Introducere, cuprins 19.05 Știri și informații 19.10 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 19.20 „Engleza pe înțelesul tuturor” – curs de limbă engleză cu Luminița Jivu 19.28 Încheiere.

3 MAI, MIERCURI (redactor: Anamaria Brad)
19.00 Introducere, cuprins 19.05 Știri și informații 19.10 Magazin sportiv – știri, rezultate, competiții 19.28 Încheiere.

4 MAI, JOI (redactor: Adam Bauer)
19.00 Introducere, cuprins 19.05 „Oameni care au fost – literatură, muzică, artă” – serialul profesoarei Elena Munteanu 19.28 Încheiere.

5 MAI, VINERI (redactor: Eva Iova)
19.00 Introducere, cuprins 19.03 Știri și informații, evenimente calendaristice 19.10 Ce e nou la Liceul „Bălcescu” din Giula? – relatează Edit Bordaș 19.13 Actualități la români din Banatul Sîrbesc – relatează Cornel Mata din Virșet 19.20 Știri și curiozități din România – relatează Simona Pele din Timișoara 19.25 Revista presei „Foaia românească” 19.26 Nota săptămîinii 19.29 Încheiere.

6 MAI, SÎMBĂTĂ (redactor: Iulia Kaupert)
14.30 Introducere, cuprins 14.35 Evenimente calendaristice 14.40 Programul religios de la sfîrșit de săptămîină 14.45 „Party Time” – magazin de muzică ușoară 15.00 „Pe undele Europei” – magazin euroregional 15.58 Încheiere

7 MAI, DUMINICĂ (redactor: Iulia Kaupert)
14.30 Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40–15.00 Retrospectiva săptămîinii (spiciuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămîinii) 15.00 Magazinul „Lumea femeilor” 15.30 Emisiune religioasă ortodoxă 15.55 Încheiere.

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

În fiecare seară, între orele 19.00–19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relații din viața școlilor românești.

Emisiunea de seară, difuzată pe țară, pe lingă frecvențele de 66,29 MHz și 66,14 MHz, poate fi ascultată și pe undele occidentale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale.

Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrețin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz

Ecranul nostru

Ecranul nostru: 3 mai 2000 (m1 ora 13.25)
Reluare: 6 mai 2000 (m2 ora 10.45)

Conținutul programului românesc televizat:
În prima parte a emisiunii românești vom difuza un reportaj despre sedința de lucru a Comisiei de Învățămînt a Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria. Aceasta s-a întrunit recent, pentru a dezbate programa – cadru a predării românei în școlile noastre. Apoi vă vom oferi un montaj despre cel mai vîrstnic român din Ungaria. George Abonyi a împlinit în luna aprilie 100 de ani de naștere. Fiind de o vîrstă cu secolul, bace Anca a trecut prin toate evenimentele de seamă ale ultimelor 100 ani.

Realizator: Ștefan Crăsta

ATENȚIE!

În noua structură de difuzare, reluarea emisiunii noastre va avea loc sîmbătă, de la ora 10.45, pe canalul 2 al televiziunii naționale.

FM 92,1 MHz STEREO RADIO VOCEA EVANGHELIEI ORADEA

3700 Oradea Str. Cuza Vodă nr. 85.
Tel. 59-430552, Fax.: 59-427372 e-mail:
inbox@rve.net

– muzică – știri locale și BBC – emisiuni pentru orice vîrstă

Ascultați RVE non stop și pe Internet la: <http://www.rve.net>

TRANS WORLD RADIO – ROMÂNIA
(Radio Vocea Evangheliei pentru Europa)
AM 1548 KHz zilnic, ora 21.15–21.45

SW 31 și 49 m – vineri: 18.30–18.45 – sîmbătă: 18.00–18.45 – duminică: 18.30–18.45

Desen de Cristina Nemeș, Giula (clasa a 6-a)

